

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Σωτηρία Τζιβνίκου

Νεοελληνική γλώσσα

Εξερευνώντας τον Κόσμο των Λέξεων

Τετράδιο εργασιών

Νεοελληνική γλώσσα

**Εξερευνώντας
τον Κόσμο των Λέξεων**

Γ' Δημοτικού

**Τετράδιο Εργασιών
1^ο τεύχος**

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Συντονιστής/Αξιολογητής
Αξιολογήτρια
Αξιολογήτρια
Τεχνικός Εμπειρογνώμονας
Επικουρική Εμπειρογνώμονας
Υπεύθυνος του μαθήματος/γνωστικού
αντικειμένου στο πλαίσιο της Πράξης

Βασιλειάδης Κωνσταντίνος, *Εν ενεργεία Εκπαιδευτικός*
Καρλατήρα Διονυσία, *Εν ενεργεία Εκπαιδευτικός*
Κεφαληνού Νικολίτσα, *Εν ενεργεία Εκπαιδευτικός*
Ψώμος Παναγιώτης, *Πτυχιούχος Πληροφορικής*
Καλογεροπούλου Παρασκευή, *Πτυχιούχος Γραφιστικής*
Αθανάσιος Γιαννίκας, *Σύμβουλος Α΄ ΙΕΠ, Μέλος
της Επιστημονικής Ομάδας Έργου (ΕΟΕ) της Πράξης*

Πράξη με τίτλο: «Συγγραφή, Αξιολόγηση και Ένταξη διδακτικών βιβλίων στο Μητρώο Διδακτικών Βιβλίων και στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Διδακτικών Βιβλίων» με κωδικό ΟΠΣ 6010165 στο Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021-2027

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Σπυρίδων Δουκάκης

Πρόεδρος του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Υπεύθυνη Πράξης

Πολυξένη Μπίλλα

Σύμβουλος Α΄ του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής
Προϊσταμένη Τμήματος Β΄ Προγραμμάτων Σπουδών και Εκπαιδευτικού Υλικού

Αναπληρώτρια Υπεύθυνη Πράξης

Αννα-Αικατερίνη Λυκούρη

Σύμβουλος Α΄ του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

**«Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης»
και το Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή»**

Σωτηρία Τζιβινίκου

Νεοελληνική γλώσσα
Εξερευνώντας
τον Κόσμο των Λέξεων
Γ' Δημοτικού
Τετράδιο Εργασιών
1^ο τεύχος

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Συγγραφέας

Σωτηρία Τζιβινίκου, Ph.D. Επίκουρη Καθηγήτρια
Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Συμβολή στην ανάπτυξη
του πρωτογενούς εκπαιδευτικού υλικού

Γεροδήμου Ελένη, Εκπαιδευτικός Α/θμιας Εκπαίδευσης,
ΜΑ Ειδικής Αγωγής

Εικονογράφηση/Γραφιστική Επιμέλεια

Ιωάννα Βαριά, Γραφίστρια - Εικονογράφος

Σελιδοποίηση

Αικατερίνη Γιαννίτση, Γραφίστρια

Φιλολογική Επιμέλεια

Ιωάννα Βαριά, Γραφίστρια - Εικονογράφος

Υπεύθυνη του μαθήματος
κατά τη συγγραφή

Μπέσσα Σπυριδούλα, MEd Υπ. Διδάκτορας Φιλόλογος

Προεκτυπωτικές Εργασίες

Σωτηρία Τζιβινίκου, Ph.D. Επίκουρη Καθηγήτρια
Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Readnet Publications IKE

Πνευματικά Δικαιώματα Κειμένων

Το παρόν διδακτικό πακέτο διατίθεται αποκλειστικά για χρήση στα σχολεία, σύμφωνα με τους όρους που θα καθοριστούν από το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού. Τα κείμενα που περιλαμβάνονται σε αυτό, προέρχονται από τις εξής πηγές:

Κείμενα με αναφερόμενη πηγή και προέλευση. Ορισμένα κείμενα έχουν αντληθεί από δημοσιευμένες πηγές. Για αυτά τα κείμενα αναφέρεται η πηγή και η προέλευσή τους, και η χρήση τους γίνεται σύμφωνα με τους όρους πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν για τις πηγές αυτές.

Διασκευές δημοσιευμένων κειμένων από τη συγγραφική ομάδα. Η συγγραφική ομάδα έχει διασκευάσει κείμενα που προέρχονται από δημοσιευμένες πηγές, με στόχο την προσαρμογή τους στις ανάγκες του παρόντος διδακτικού έργου. Για τα διασκευασμένα κείμενα αναφέρεται πάντα η αρχική πηγή και προέλευση, ενώ η διασκευή καλύπτεται από τα δικαιώματα της παρούσας έκδοσης.

Πρωτότυπα κείμενα της συγγραφικής ομάδας. Τα υπόλοιπα κείμενα έχουν αναπτυχθεί εξ ολοκλήρου από τη συγγραφική ομάδα για τις ανάγκες του παρόντος έργου. Τα πρωτότυπα κείμενα προστατεύονται από τη νομοθεσία περί πνευματικής ιδιοκτησίας, και οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή χρήση τους επιτρέπεται μόνο για τους σκοπούς του έργου.

Πνευματικά Δικαιώματα Εικόνων

Οι εικόνες που περιλαμβάνονται σε όλα τα τεύχη του παρόντος διδακτικού πακέτου έχουν χρησιμοποιηθεί σύμφωνα με τους όρους χρήσης και τις άδειες που παρέχονται από τις πηγές τους. Συγκεκριμένα:

Οι εικόνες που έχουν αντληθεί από τη βιβλιοθήκη του Canva.com ενσωματώνονται στο παρόν έργο με βάση τους όρους άδειας χρήσης που προβλέπονται από την πλατφόρμα. Το έργο συμμορφώνεται με την πολιτική εμπορικής και μη εμπορικής χρήσης όπως αναφέρεται στον επίσημο ιστότοπο του Canva.com.

Οι εικόνες που έχουν αντληθεί από τη βιβλιοθήκη του Freepik.com έχουν αποκτηθεί και χρησιμοποιούνται σύμφωνα με την άδεια χρήσης της πλατφόρμας. Όπου απαιτείται, αναφέρονται οι δημιουργοί, όπως προβλέπεται από την άδεια χρήσης.

Οι εικόνες που έχουν αντληθεί από ανοιχτές πηγές στο διαδίκτυο χρησιμοποιούνται μόνο εφόσον συνοδεύονται από σαφή άδεια χρήσης που επιτρέπει τη χρήση τους για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Έχει καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με τους όρους χρήσης τους. Σε περίπτωση που κάποια εικόνα παραβιάζει δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, η χρήση της δεν είναι εσκεμμένη και θα αφαιρεθεί άμεσα κατόπιν σχετικής ειδοποίησης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

1. Εξερευνώντας τη Φιλία σελ. 7

ΔΥ 1: Τι είναι η φιλία;
ΔΥ 2: Οι φίλοι στη ζωή μας.
ΔΥ 3: Ενσυναίσθηση και σεβασμός στις φίλίες.
ΔΥ 4: Επανάληψη και εμπέδωση: Η σημασία των φίλων.

2. Εξερευνώντας τον Πόλεμο και την Ειρήνη σελ. 25

ΔΥ 1: Τι είναι πόλεμος; Τι είναι ειρήνη;
ΔΥ 2: Ιστορίες ειρήνης και πολέμου.
ΔΥ 3: Πώς μπορούμε να διατηρούμε την ειρήνη;
ΔΥ 4: Επανάληψη και εμπέδωση: Η αξία της ειρήνης.

3. Εξερευνώντας τους Μύθους σελ. 41

ΔΥ 1: Μυθικοί Ήρωες και τα Διδάγματά τους.
ΔΥ 2: Μαθαίνουμε τον κόσμο μέσα από τους μύθους.
ΔΥ 3: Μυθικά Πλάσματα και Συμβολισμοί.
ΔΥ 4: Επανάληψη και Εμπέδωση:
Η Πολιτιστική Κληρονομιά των Μύθων.

4. Εξερευνώντας τα Παραμύθια σελ. 61

ΔΥ 1: Η Δομή και τα Στοιχεία των Παραμυθιών.
ΔΥ 2: Η σημασία των παραμυθιών για τα παιδιά.
ΔΥ 3: Παραμύθια από όλο τον κόσμο.
ΔΥ 4: Επανάληψη και Εμπέδωση: Η δύναμη των παραμυθιών.

1

Εξερευνώντας τη Φιλία Τετράδιο Εργασιών

1

Εξερευνώντας τη Φιλία

**Ο καλός ο φίλος
στην ανάγκη φαίνεται**

1

Κλίνω τα αρσενικά ουσιαστικά: ο γιατρός, ο δάσκαλος, ο λαός.

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ονομαστική			
Γενική			
Αιτιατική			
Κλητική			

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ονομαστική			
Γενική			
Αιτιατική			
Κλητική			

2

Κλίνω τις συνεκφορές: ο καλός φίλος, ο όμορφος κήπος.

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ονομαστική		
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ονομαστική		
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		

3

Συμπληρώνω τον πίνακα, όπως το παράδειγμα.

Ονομαστική Ενικού	Αιτιατική Ενικού	Ονομαστική Πληθυντικού	Γενική Πληθυντικού
ο φάκελος			
ο άνθρωπος			
	τον οδηγό		
	τον θόρυβο		
		οι κάτοικοι	
		οι βάτραχοι	
			των προέδρων
			των δικηγόρων

4

Συμπληρώνω τα κενά με «ι» ή «υ» ή «η».

Μετά τη στροφ....., υπάρχει μια ήσυχ..... γειτονιά με λίγα σπίτ.....α.

Η ζέστ..... του καλοκαιρ..... ού είναι ανυπόφορ..... .

Τα χρυσαφένια στάχ.....α κυμάτιζαν απαλά στον άνεμο των θερινών πεδιάδων.

Η σκιά των δέντρων έγινε πιο σκοτειν....., καθώς το βράδ..... πλησίαζε.

Τα παιδιά έπαιζαν χαρούμενα στην αυλ..... διασκεδαστικά παιχνίδ.....α.

Το περιεχόμενο των κουτ.....ών ήταν άγνωστο και προκάλεσε μεγάλ..... περιέργεια.

Η γριά γυναίκα σκούπισε τα δάκρ.....α από το μάγουλό της, καθώς θυμόταν τις παλιές καλές μέρες.

Τα δίχτ.....α ήταν γεμάτα με φρέσκα ψάρ.....α, όταν τα ανέβασαν από τη θάλασσα.

1

Εξερευνώντας τη Φιλία

5

Γράφω σε ποια πτώση είναι τα ουσιαστικά.

του υδραυλικού: ο λαγός:

τους οικοδόμους: άνθρωπε:

τον δρόμο: των σκύλων:

οδηγοί: οι νόμοι:

6

Συμπληρώνω τα κενά επιλέγοντας από τις παρακάτω λέξεις. Κάνω όποιες αλλαγές είναι απαραίτητες.

βράχος - λύκος - πόλεμος - αρχηγός - δρόμος - βυθός - άνεμος - σύλλογος

Τα ουρλιαχτά των ακούγονταν από μακριά στον

Ο μεταξύ των δύο χωρών σταμάτησε με την παρέμβαση του

.....

Οι στην ακτή ήταν τεράστιοι και απότομοι.

Οι δραστηριότητες των βοηθούν στην ενίσχυση της τοπικής κοινωνίας.

Οι φυσούσαν δυνατά, κάνοντας τη θάλασσα να αφρίζει.

Τα μυστήρια του πάντα με γοήτευαν.

7

Συμπληρώνω τα άρθρα που ταιριάζουν.

..... βάτραχοι	 ουρανό	 πιθήκων	 γεωργούς
..... κηπουρού	 δορυφόρους	 χρόνου	 τοίχος
..... ναό	 δημάρχους	 χοροί	 βοσκό
..... γάμος	 κάτοικοι	 πιλότων	 μηχανικούς
..... μάγων	 μύθο	 δάσκαλο	 πελαργό

8

Κλίνω τα ουδέτερα ουσιαστικά: το παιδί, το ψάρι, το μολύβι.

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ονομαστική			
Γενική			
Αιτιατική			
Κλητική			

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ονομαστική			
Γενική			
Αιτιατική			
Κλητική			

1

Εξερευνώντας τη Φιλία

9

Κλίνω τις εξαιρέσεις των ουδέτερων ουσιαστικών: το δάκρυ, το βράδυ, το στάχυ, το δίχτυ. Προσοχή στον πληθυντικό αριθμό!

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ονομαστική		
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ονομαστική		
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ονομαστική		
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ονομαστική		
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		

Διάσημοι φίλοι

1

Βρίσκω τις συνεκφορές και τις γράφω στον πίνακα που ακολουθεί.

Η φιλία είναι ένα από τα πιο πολύτιμα αγαθά στη ζωή. Οι αληθινοί φίλοι είναι οι άνθρωποι που στέκονται δίπλα μας στις δύσκολες στιγμές και μοιράζονται μαζί μας τις χαρές και τις λύπες. Οι φίλοι μας μας προσφέρουν πολύτιμη στήριξη και κατανόηση, βοηθώντας μας να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις της ζωής.

Ένας καλός φίλος είναι σαν ένας φωτεινός φάρος που μας καθοδηγεί όταν χανόμαστε στη θάλασσα των προβλημάτων. Είναι σημαντικό να εκτιμούμε και να φροντίζουμε αυτές τις πολύτιμες σχέσεις, γιατί η αληθινή φιλία είναι σπάνια και αναντικατάστατη. Οι στιγμές που περνάμε με τους αγαπημένους μας φίλους γεμίζουν τη ζωή μας με χαρά και αισιοδοξία.

1

Εξερευνώντας τη Φιλία

2

Γράφω τρία επίθετα που να χαρακτηρίζουν το κάθε αντικείμενο.

φόρεμα	παχυτό	μολύβι
πάπλωμα	σάκα	μπάλα

3

Χωρίζω τις λέξεις σε δύο ομάδες:
«ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ» και «ΕΠΙΘΕΤΑ».

άσπρες, πίτες, δυνατός, παλιές, σούπα, φίλος, φιλικός, γίγαντας, σκληρή, νερό

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ	ΕΠΙΘΕΤΑ

4

Για κάθε επίθετο βρίσκω ένα αντίθετο και το συνδυάζω με ένα καινούριο ουσιαστικό. (Μπορώ να αλλάξω το γένος του επιθέτου.)

π.χ. γρήγορος λαγός ≠ αργή χελώνα

ψεύτικο δαχτυλίδι ≠

φωτεινό δωμάτιο ≠

γενναίος πολεμιστής ≠

αλμυρή τάρτα ≠

φαρδύ παντελόνι ≠

ανοιχτή πόρτα ≠

ζεστή σοκολάτα ≠

ελαφρύ κιβώτιο ≠

καθαρό σπίτι ≠

ίσιος δρόμος ≠

5

Συμπληρώνω στις προτάσεις ένα επίθετο που πιστεύω ότι ταιριάζει.

Η μέρα και η θάλασσα μάς γέμισε ευτυχία.

Η γάτα έπαιζε χαρούμενη στην αυλή.

Το φόρεμα της κοπέλας φαινόταν πανέμορφο στο φως του ήλιου.

Ο άντρας φορούσε ένα παλτό.

Η μυρωδιά των λουλουδιών γέμιζε τον κήπο.

Ο σκύλος έτρεχε γρήγορα στο πάρκο.

Το ψωμί είχε μια γεύση.

Το βιβλίο ήταν γεμάτο με ιστορίες.

Συνδυάζω τα επίθετα με τα ουσιαστικά και δημιουργώ δικές μου προτάσεις.

μικρό, όμορφη, ψηλός, μεγάλο,
καινούρια, παλιό, δυνατή, ζεστό

γάτα, τσάντα, αυτοκίνητο, μουσική,
παιδί, τσάι, άντρας, σπίτι

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

Χρωματίζω με κόκκινο τα **επίθετα αρσενικού γένους**, με πράσινο τα **επίθετα θηλυκού γένους** και με κίτρινο τα **επίθετα ουδετέρου γένους**.

Ο φίλος μου ο Γιάννης είναι ένας πολύ ξεχωριστός άνθρωπος. Είναι ψηλός και αθλητικός, με καστανά μαλλιά και γαλάζια μάτια που λάμπουν. Το γλυκό βλέμμα και το ζεστό χαμόγελο τον κάνουν αμέσως αγαπητό σε όλους. Ο Γιάννης είναι πάντα πρόθυμος να βοηθήσει, δείχνοντας ευγενική διάθεση. Είναι, επίσης, εξαιρετικά ευφυής και απολαμβάνει να λύνει δύσκολα προβλήματα. Με την υπομονετική του διάθεση, καταφέρνει να κρατάει πάντα την ψυχραιμία του ακόμα και στις πιο δύσκολες καταστάσεις. Επιπλέον, συχνά μας εντυπωσιάζει με τις πρωτότυπες ιδέες του. Ο χρόνος που περνάμε μαζί του είναι πάντα ευχάριστος. Ο Γιάννης είναι ο φίλος που όλοι θα ήθελαν να έχουν.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

8 Διαβάζω την περιγραφή της φίλης μου Αναστασίας και απαντάω στα ερωτήματα.

Η φίλη μου η Αναστασία είναι ένα από τα πιο σημαντικά άτομα στη ζωή μου. Γνωριζόμαστε από το δημοτικό σχολείο. Από την πρώτη στιγμή που τη γνώρισα, κατάλαβα ότι η Αναστασία θα ήταν μια ξεχωριστή παρουσία στη ζωή μου. Η ευγένεια και η αφοσίωσή της την καθιστούν έναν μοναδικό άνθρωπο.

Η Αναστασία είναι μια κοπέλα με εντυπωσιακή εμφάνιση και δυναμικό χαρακτήρα. Έχει μακριά, ξανθά μαλλιά που πέφτουν κυματιστά στους ώμους της και μεγάλα, καστανά μάτια που εκπέμπουν ζεστασιά και καλοσύνη. Το γλυκό της χαμόγελο μπορεί να φωτίσει οποιονδήποτε χώρο. Εκτός από την εξωτερική της εμφάνιση, η Αναστασία διαθέτει έναν εξαιρετικό χαρακτήρα. Είναι ευγενική, υπομονετική και πάντα έτοιμη να ακούσει τους άλλους. Η αφοσίωσή της στους φίλους και την οικογένειά της είναι αξιοθαύμαστη. Είναι, επίσης, πολύ δημιουργική και έξυπνη, με μια αγάπη για τα βιβλία και τις τέχνες. Πάντα προσπαθεί να βελτιώνεται και να μαθαίνει νέα πράγματα.

Η Αναστασία είναι μια φίλη που με κάνει να αισθάνομαι τυχερή. Κάθε στιγμή που περνάω μαζί της είναι γεμάτη χαρά και γέλιο. Η ειλικρινής φιλία και η καλοσύνη της με εμπνέουν να γίνομαι καλύτερος άνθρωπος. Είμαι ευγνώμων που την έχω στη ζωή μου και ξέρω ότι η φιλία μας θα κρατήσει για πάντα.

A. Βάζω αριθμούς στις παραγράφους.

B. Διαβάζω ξανά την 1^η παράγραφο και σημειώνω στο πλαίσιο ποιες πληροφορίες δίνονται.

Γ. Στη 2^η παράγραφο υπογραμμίζω τα επίθετα.

Δ. Διαβάζω ξανά τη 2^η παράγραφο και σημειώνω στο πλαίσιο ποιες πληροφορίες δίνονται.

Ε. Διαβάζω ξανά την 3^η παράγραφο και σημειώνω στο πλαίσιο ποιες πληροφορίες δίνονται.

Τώρα είναι η σειρά μου να περιγράψω τον/την καλύτερο/η φίλο/η.

Η εικόνα θα με βοηθήσει να οργανώσω τις σκέψεις μου. Δίπλα σε κάθε χαρακτηριστικό που θέλω να αναφέρω σημειώνω επίθετα. Συμβουλευόμαι και το βοηθητικό λεξιλόγιο.

Περιγραφή προσώπου	
ΕΜΦΑΝΙΣΗ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ
 μαλλιά πρόσωπο σώμα μέγεθος κινήσεις	σκέψεις λόγια συναισθήματα πράξεις

Βοηθητικό λεξιλόγιο:

Μάτια: γαλανά, μαύρα, καστανά, μικρά, μεγάλα

Μαλλιά: μακριά, κοντά, ίσια, κατσαρά, κυματιστά, μαύρα, ξανθά

Πρόσωπο: με φακίδες, σκουλαρίκια, γυαλιά

Ντύσιμο: αθλητικό, κομψό, μοντέρνο, με φαρδιά/στενά ρούχα

Κινήσεις: απότομες, σκοντάφτει, προσεκτικός, περπατάει αργά/γρήγορα

Χαρακτήρας: φιλικός, ευγενικός, γλυκός, ήρεμος, συμπαθητικός, ευχάριστος, γενναίος, ατρόμητος, υπεύθυνος, γκρινιάρης, ζηλιάρης, απρόσεκτος

9

Στο πλαίσιο ζωγραφίζω τον/την καλύτερο/η φίλο/η και σημειώνω βασικές πληροφορίες για να οργανώσω τη σκέψη μου. Συμβουλευόμαι το βοηθητικό λεξιλόγιο.

1

Εξερευνώντας τη Φιλία

Είπαν για τη φιλία

1

Ακούμε το τραγούδι «Εγώ και εσύ μαζί» (Αλκίνοος Ιωαννίδης - Τζίμης Πανούσης) από την ταινία «Toy Story» και γράφουμε τους στίχους.

2

Φτιάχνουμε ένα δικό μας ποίημα χαϊκού* με θέμα τη φιλία και το εικονογραφούμε.

Σαν άνεμος γλυκός,
φίλος δίπλα μου στέκει,
χαρά στη ζωή.

Γράφω το χαϊκού:

Ζωγραφίζω:

* Το χαϊκού (ιαπωνικά: 俳句 δηλαδή «αστείος στίχος») είναι μια ιαπωνική ποιητική φόρμα, η οποία είναι σύντομη. Αποτελείται από 3 στίχους με συνολικά 17 συλλαβές. Ο πρώτος στίχος έχει 5 συλλαβές, ο δεύτερος 7 και ο τρίτος 5.

Ο μικρός πρίγκιπας

1

Κλίνω τις συνεκφορές: ο γρήγορος λαγός, ο λευκός φάκελος.

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		
Ονομαστική		
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		
Ονομαστική		
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		

2

Συμπληρώνω τον πίνακα, όπως το παράδειγμα.

Ονομαστική Ενικού	Αιτιατική Ενικού	Ονομαστική Πληθυντικού	Γενική Πληθυντικού
ο φόβος			
ο νάνος			
	τον άνεμο		
	τον πύραυλο		
		οι γλάροι	
		οι λογαριασμοί	
			των αδελφών
			των λύκων

1

Εξερευνώντας τη Φιλία

3

Συμπληρώνω τα κενά επιλέγοντας από τις παρακάτω λέξεις. Κάνω όποιες αλλαγές είναι απαραίτητες.

στρατηγός, κήπος, αδερφός, γιατρός, φίλος, οδηγός, δάσκαλος

Ο εξηγεί το μάθημα με υπομονή.

Οι συμβουλές του είναι πολύτιμες.

Ο σκύλος τρέχει χαρούμενος στον

Στη γιορτή μου ήρθαν όλοι οι μου.

Οι στρατιώτες εκτελούν τις εντολές των

Η επίσκεψη του κρίθηκε απαραίτητη.

Ο του λεωφορείου ήταν πολύ ευγενικός.

4

Συνδυάζω το κάθε επίθετο με το ουσιαστικό που πιστεύω ότι ταιριάζει.

στοργική
ισχυρή
βαριά
ευχάριστη

γλυκιά
σοφή
βροχερή
ζεστή

γεμάτη
άνετη
πολύχρωμη
κουραστική

εντυπωσιακή
άγρια
μαλακή/μαλακιά
ευγενική

κυρίαρχη
υπομονετική
γενναία
ηλιόλουστη

γιαγιά

πάπλωμα

λιοντάρι

μέρα

*Όλα τα επίθετα είναι σε θηλυκό γένος. Όταν βρω σε ποιο ουσιαστικό ταιριάζει, το γράφω στο σωστό γένος.

5

Συνώνυμα - Αντίθετα.

Α. Βρίσκω ένα συνώνυμο επίθετο.

όμορφος =

μεγάλος =

μικρός =

δυνατός =

γρήγορος =

ήσυχος =

λαμπερός =

πραγματικός =

ακίνητος =

Β. Βρίσκω ένα αντίθετο επίθετο.

ζεστός ≠

ψηλός ≠

βαρύς ≠

γρήγορος ≠

ευχάριστος ≠

καλός ≠

μεγάλος ≠

δυνατός ≠

όμορφος ≠

6

Διορθώνω τα λάθη και ξαναγράφω τις προτάσεις.

Τα χρυσά στάχια κυματίζουν στον άνεμο, δημιουργώντας ένα μαγευτικό θέαμα στο χωράφι.

.....

Τα δάκρια κύλησαν στο πρόσωπό της καθώς άκουγε τα νέα.

.....

Τα παιδυά έπαιζαν χαρούμενα στον κήπο του σπιτιού.

.....

Το κουτί ήταν γεμάτο με χρωματιστά μολύβια.

.....

Το βράδι, ο ουρανός ήταν γεμάτος αστέρια που έλαμπαν φωτεινά.

.....

Οι ψαράδες έριξαν τα δύχτια τους νωρίς το πρωύ, ελπίζοντας για μια πλούσια ψαριά.

.....

Τα καλοκαιρινά βράδια περνούσαν ήρεμα και χαλαρωτικά στην παραλία.

.....

2

Εξερευνώντας
τον Πόλεμο και την Ειρήνη
Τετράδιο Εργασιών

Μέλη και Μελέκ

1

Υπογραμμίζω τα επίθετα στην παράγραφο και συμπληρώνω στον πίνακα τα τρία γένη στην ονομαστική του ενικού αριθμού.

Το αγαπημένο παιχνίδι του μικρού Γιάννη είναι ένα πανέμορφο τρενάκι. Κάθε απόγευμα, παίζει με αυτό στον καταπράσινο κήπο. Το τρενάκι έχει ξύλινα βαγόνια που ενώνονται με μαγνήτες, και έχει πολύχρωμα σχέδια. Ο Γιάννης φαντάζεται ότι ταξιδεύει σε μακρινές και μαγικές χώρες. Ο πατέρας του Γιάννη του έμαθε πώς να φτιάχνει σιδηροδρομικές γραμμές με ξύλα και πέτρες. Η μητέρα του του χάρισε μια όμορφη τσάντα για να μεταφέρει τα κομμάτια του τρένου όπου κι αν πάει. Στα μάτια του Γιάννη, το τρενάκι του είναι ο καλύτερος φίλος που θα μπορούσε ποτέ να έχει.

ΑΡΣΕΝΙΚΟ	ΘΗΛΥΚΟ	ΟΥΔΕΤΕΡΟ
μικρός	μικρή	μικρό

2

Σχηματίζω επίθετα, όπως στο παράδειγμα.

τραπέζι από ξύλο - ξύλινο τραπέζι

φόρεμα από βελούδο -

παντελόνι για αγόρι -

σπίτι από πέτρα -

ποτήρι από γυαλί -

πανί με βρομιές -

χαρτί με πολλά χρώματα -

κούκλα με ομορφιά -

λουλούδια της άνοιξης -

διακοπές του καλοκαιριού -

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

3

Διαβάζω την περιγραφή της κούκλας της Μέλης και απαντάω στα ερωτήματα.

Η Μελέκ ήταν η αγαπημένη κούκλα μου. Μου την έραψε η γιαγιά μου, όταν γεννήθηκα και από τότε την έπαιρνα μαζί μου παντού.

Το σώμα της ήταν άσπρο, φορούσε ροζ ριγέ φόρεμα και γαλάζια παπουτσάκια. Είχε δύο μακριές καστανές πλεξούδες με δύο μπλε φιογκάκια και δυο μάτια μεγάλα σαν τα δικά μου. Ήταν λίγο φθαρμένη και καμιά φορά η μαμά έλεγε πως μύριζε άσχημα, αλλά εγώ την αγαπούσα πολύ!

Τα πρωινά στήναμε μαζί τα άσπρα, πλαστικά, με κόκκινες βούλες κουζινικά μου και κάναμε πως ζούσαμε σε παλάτι και απολαμβάναμε το πρωινό τσάι μας. Τα απογεύματα συνήθως πηγαίναμε στο ποτάμι, πετούσαμε τα παπούτσια και τσαλαβουτούσαμε τα πόδια κυνηγώντας βατραχάκια.

Κάθε βράδυ που κοιμόμαστε αγκαλιά τής έλεγα όλα όσα σκεφτόμουν, όσα μου άρεσαν και όσα με τρόμαζαν. Ακούγαμε μαζί τα παραμύθια της γιαγιάς και αγκαλιασμένες μας έβρισκε το ξημέρωμα. Η Μελέκ ήταν σαν τη μικρή αδερφή που δεν είχα.

Μέλη και Μελέκ, Βάνα Μαυρίδου, Εκδόσεις Διόπτρα

A. Βάζω αριθμούς στις παραγράφους.

B. Διαβάζω ξανά την 1^η παράγραφο και σημειώνω στο πλαίσιο ποιες πληροφορίες δίνονται.

Γ. Στη 2^η παράγραφο υπογραμμίζω τα επίθετα.

Δ. Διαβάζω ξανά τη 2^η παράγραφο και σημειώνω στο πλαίσιο ποιες πληροφορίες δίνονται.

E. Στην 3^η και 4^η παράγραφο υπογραμμίζω τι έκανε η Μέλη μαζί με τη Μελέκ.

Στ. Διαβάζω ξανά την 3^η παράγραφο και σημειώνω στο πλαίσιο ποιες πληροφορίες δίνονται.

Ζ. Διαβάζω ξανά την 4^η παράγραφο και σημειώνω στο πλαίσιο ποιες πληροφορίες δίνονται.

Τώρα είναι η σειρά μου να περιγράψω
το δικό μου αγαπημένο παιχνίδι.

Στο πλαίσιο ζωγραφίζω το παιχνίδι μου και σημειώνω βασικές πληροφορίες
για να οργανώσω τη σκέψη μου. Συμβουλευόμαι και το βοηθητικό λεξιλόγιο.

Συναισθήματα:

Πώς το απέκτησα;

Πού βρίσκεται;

Πώς το χρησιμοποιώ;

Σχήμα:

Χρώμα:

Μέγεθος:

Υλικό:

Κάποιο γεγονός που με συνδέει με αυτό το παιχνίδι;

Σκέψεις:

Βοηθητικό λεξιλόγιο:

Μέγεθος: μεγάλο, μικρό, τεράστιο, γιγάντιο, μικροσκοπικό

Σχήμα: τετράγωνο, ορθογώνιο, σφαιρικό, μακρόστενο

Χρώμα: άσπρο, κίτρινο, μαύρο, ροδαλό

Υλικό: πλαστικό, λούτρινο, μεταλλικό, χάρτινο, πλαστικό, πήλινο, πορσελάνινο, δερμάτινο

Υφή: μαλακό, σκληρό, τραχύ, χνουδωτό, απαλό, λείο

Χαρακτηριστικά: παλιό, καινούριο, χαλασμένο, διαλυμένο, καθαρό, βρόμικο

Πώς χρησιμοποιείται: για να παίζω, για διακοσμητικό, για να διασκεδάζω

Σκέψεις - Συναισθήματα: αγάπη, νοσταλγία, ευγνωμοσύνη, χαρά, ευτυχία, ασφάλεια, ενθουσιασμός, θλίψη (όταν δεν το έχω).

Περιγράφω το δικό μου αγαπημένο παιχνίδι.

A large rectangular box with a green border, containing horizontal dotted lines for writing. The box is partially overlaid by an orange decorative shape at the bottom.

Παίζουμε με τις λέξεις! Βάζω τα γράμματα σε σωστή σειρά και σχηματίζω επίθετα. Με βοηθάει το περιεχόμενο της πρότασης.

Μόλις πέρασε ένα (κνοκιάκ) αυτοκίνητο.

Τα (ικάμρ) παιδιά παίζουν στην (ακήιδιπ) χαρά.

Ένας (σηψόλ) άνδρας μπήκε στη (ηλυγάνι) πολυκατοικία.

Τις (τεσζζέ) μέρες του καλοκαιριού μου αρέσει να πίνω (σρεοδόρ) νερό.

Η (απιλά) γέφυρα χρειάζεται επισκευή.

Το αγαπημένο μου βιβλίο είναι «Ο (ζάλεμχο) (ζιλικόφ) γίγαντας».

Ο χυμός πορτοκαλιού είναι (μσόνζοτι) και (κρεπσιπόθ)...

Χρειάστηκαν 3 άτομα για να μετακινήσουν το (ύραβ) κουτί.

Είδαμε μια (εατίσα) ταινία που μας έκανε όλους να γελάσουμε.

Φτου ξελύπη

Κλίνω το ρήμα **γράφω** σε Ενεστώτα, Παρατατικό και Αόριστο.

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ
εγώ		
εσύ		
αυτός, -ή, -ό		
εμείς		
εσείς		
αυτοί, -ές, -ά		

2

Κλίνω το ρήμα **φοβάμαι** σε Ενεστώτα, Παρατατικό και Αόριστο.

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ
εγώ		
εσύ		
αυτός, -ή, -ό		
εμείς		
εσείς		
αυτοί, -ές, -ά		

3

Γράφω τα ρήματα στη σωστή στήλη.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

διαβάζουμε
ηρέμησα
αντέχουν

χαμογελούσαμε
έτρεχες
πέφτει

πετάξατε
ετοίμασες
ήθελαν

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ

4

Γράφω τα ρήματα στη σωστή στήλη.

ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

θυμόταν
ξεχνιέται
κοιμηθήκαμε

ξεκουραζόμαστε
ερχόσουν
αγκαλιάστηκαν

φαίνεται
αισθάνθηκα
ντυνόμουν

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ

Γράφω τα ρήματα στη σωστή στήλη και στη σωστή γραμμή.

ενδιαφερόταν

έμαθε

τρέχει

ετοιμάζονται

χαρήκατε

αγαπούσαν

παραπονιόμουν

έπαιζαν

γράφουμε

φοβάσαι

διαβάσαμε

παντρευτήκαμε

	ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ			
ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ			

Συνώνυμα και αντίθετα.

Α. Αντιστοιχίζω τα αντίθετα ρήματα.

αγαπώ ●	● σιωπώ
έρχομαι ●	● κάθομαι
δίνω ●	● παίρνω
ανοίγω ●	● κατεβαίνω
ανεβαίνω ●	● μισώ
κερδίζω ●	● τελειώνω
θυμάμαι ●	● φεύγω
αρχίζω ●	● χάνω
σηκώνομαι ●	● ξεχνάω
μιλάω ●	● κλείνω

Β. Αντιστοιχίζω τα συνώνυμα ρήματα.

αγαπώ ●	● αντιλαμβάνομαι
γράφω ●	● διδάσκομαι
λέω ●	● λατρεύω
τρέχω ●	● βαδίζω
βλέπω ●	● καταναλώνω
ξοδεύω ●	● κοιτάζω
περπατώ ●	● συντάσσω
μαθαίνω ●	● αιτούμαι
καταλαβαίνω ●	● σπεύδω
ζητώ ●	● μιλώ

7

Συμπληρώνω τα κενά στις προτάσεις με ρήματα από το πλαίσιο. Τα γράφω στον Ενεστώτα στο πρόσωπο που ταιριάζει.

1. Ο Γιάννης κάθε πρωί στο πάρκο.
2. Η Μαρία, ο Κώστας και η Λένα ένα γράμμα στη φίλη τους.
3. Τα παιδιά χαρούμενα στην αυλή.
4. Εσύ, ποια ξένη γλώσσα στο σχολείο;
5. Ο Πέτρος ένα νόστιμο γεύμα.
6. Εγώ ένα ενδιαφέρον βιβλίο.
7. Ο Κώστας έναν όμορφο πίνακα.
8. Εμείς το σπίτι κάθε Σάββατο.
9. Ο πατέρας το δείπνο για την οικογένεια.
10. Τα παιδιά τα ζώα και τα

διαβάζω
τρέχω
μαθαίνω
γράφω
αγαπάω
παίζω
μαγειρεύω
φροντίζω
καθαρίζω
τρώω
ζωγραφίζω

8

Ξαναγράφω τις προτάσεις 1 έως 5 βάζοντας τα ρήματα στον Παρατατικό και τις προτάσεις 6 έως 10 βάζοντας τα ρήματα στον Αόριστο.

ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ

1.
2.
3.
4.
5.

ΑΟΡΙΣΤΟΣ

6.
7.
8.
9.
10.

Η πόλη που έδιωξε τον πόλεμο

1

Κλίνω τα ρήματα στον Ενεστώτα.

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ

εγώ στολίζω	εγώ ανεβαίνω
εσύ	
αυτός/αυτή/αυτό	
εμείς	
εσείς	
αυτοί/αυτές/αυτά	

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ

εγώ χορεύω	εγώ σηκώνω
εσύ	
αυτός/αυτή/αυτό	
εμείς	
εσείς	
αυτοί/αυτές/αυτά	

2

Σχηματίζω ρήματα από τα ουσιαστικά.

Α. σε -ίζω

ζωγραφιά	
καθαριότητα	
κέρδος	
φως	

Β. σε -αίνω

μάθηση	
πάθημα	
ανάσα	
ζέστη	

Γ. σε -εύω

χορός	
πίστη	
κλαδί	
ζήλια	

Δ. σε -ώνω

τέλος	
λάδι	
ζύμη	
πάχος	

2

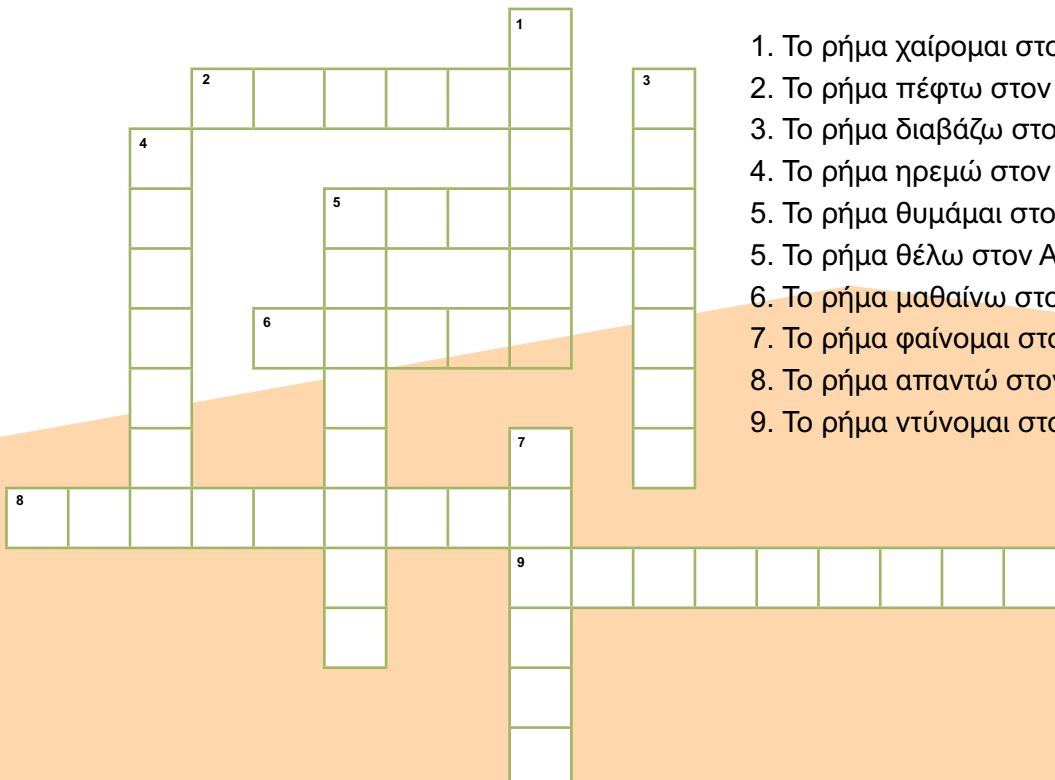
Συμπληρώνω τους άλλους χρόνους των ρημάτων.

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ
μαλώνω		
	χόρταινα	
		κούρεψα
ποτίζω		
	μάζεψα	
		χάρισα
πληγώνω		
	καταλάβαινα	
		δούλεψα

4

Συμπληρώνω το σταυρόλεξο του παρελθόντος.

(Όλα τα ρήματα είναι στο α' πρόσωπο του ενικού αριθμού - εγώ.)

1. Το ρήμα χαίρομαι στον Αόριστο.
2. Το ρήμα πέφτω στον Παρατατικό.
3. Το ρήμα διαβάζω στον Αόριστο.
4. Το ρήμα ηρεμώ στον Αόριστο.
5. Το ρήμα θυμάμαι στον Παρατατικό - ΚΑΘΕΤΑ
5. Το ρήμα θέλω στον Αόριστο - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ
6. Το ρήμα μαθαίνω στον Αόριστο.
7. Το ρήμα φαίνομαι στον Αόριστο.
8. Το ρήμα απαντώ στον Παρατατικό.
9. Το ρήμα ντύνομαι στον Παρατατικό.

A. Αντιστοιχίζω τα αντίθετα επίθετα.

μεγάλος •	• φωτεινός
βαρύς •	• χαμηλός
ψηλός •	• φτηνός
παχύς •	• κρύος
γρήγορος •	• βρόμικος
ζεστός •	• μικρός
σκοτεινός •	• λεπτός
σκληρός •	• απαλός
ακριβός •	• ελαφρύς
καθαρός •	• αργός

B. Αντιστοιχίζω τα συνώνυμα επίθετα.

άσπρος •	• λευκός
πελώριος •	• αληθινός
πραγματικός •	• κρύος
χοντρός •	• παχύς
νόστιμος •	• ζεστός
όμορφος •	• ισχυρός
δυνατός •	• τεράστιος
ψυχρός •	• ωραίος
θερμός •	• γευστικός

Μια βαλίτσα γεμάτη αναμνήσεις, Χίμπα - Συρία

1

Βάζω τις λέξεις σε αλφαβητική σειρά.

A. βαλίτσα - ανάμνηση - μάγουλο - δάκρυ - κυνηγητό - γονείς - σπίτι - ελαιόλαδο

B. μπαχαρικά - μουσική - μαξιλάρια - μυρωδιές - μπακάλικο - μάτια - μύτη - μπροστά

2

Συμπληρώνω τις προτάσεις, βάζοντας
τα ρήματα στον κατάλληλο χρόνο.

Παράδειγμα:

Ενεστώτας: Ένα δάκρυ κυλά στο μάγουλό της.

Παρατατικός: Ένα δάκρυ κυλούσε στο μάγουλό της.

Αόριστος: Ένα δάκρυ κύλησε στο μάγουλό της.

Άνοιξε τη βαλίτσα της και έβγαλε την αγαπημένη της φωτογραφία.

Ενεστώτας:

Παρατατικός:

Χόρεψε, γιόρτασε και τραγούδησε.

Ενεστώτας:

Παρατατικός:

Η Χίμπα σκούπιζε συνεχώς τα δάκρυά της.

Ενεστώτας:

Αόριστος:

Τρέχει στα σοκάκια. (Τι χρόνος είναι;)

Γράψε παρακάτω τους άλλους δύο χρόνους.

Γράψε τον χρόνο :

Γράψε τον χρόνο :

2

Εξερευνώντας τον Πόλεμο και την Ειρήνη

3

Συμπληρώνω τον πίνακα.

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ
βοηθώ		
	φτιαχνόμεουν	
		γύρισα
θυμάμαι		
	βρισκόμουν	
		χάθηκα

4

Βρίσκω τα συνώνυμα και σχηματίζω μία πρόταση.

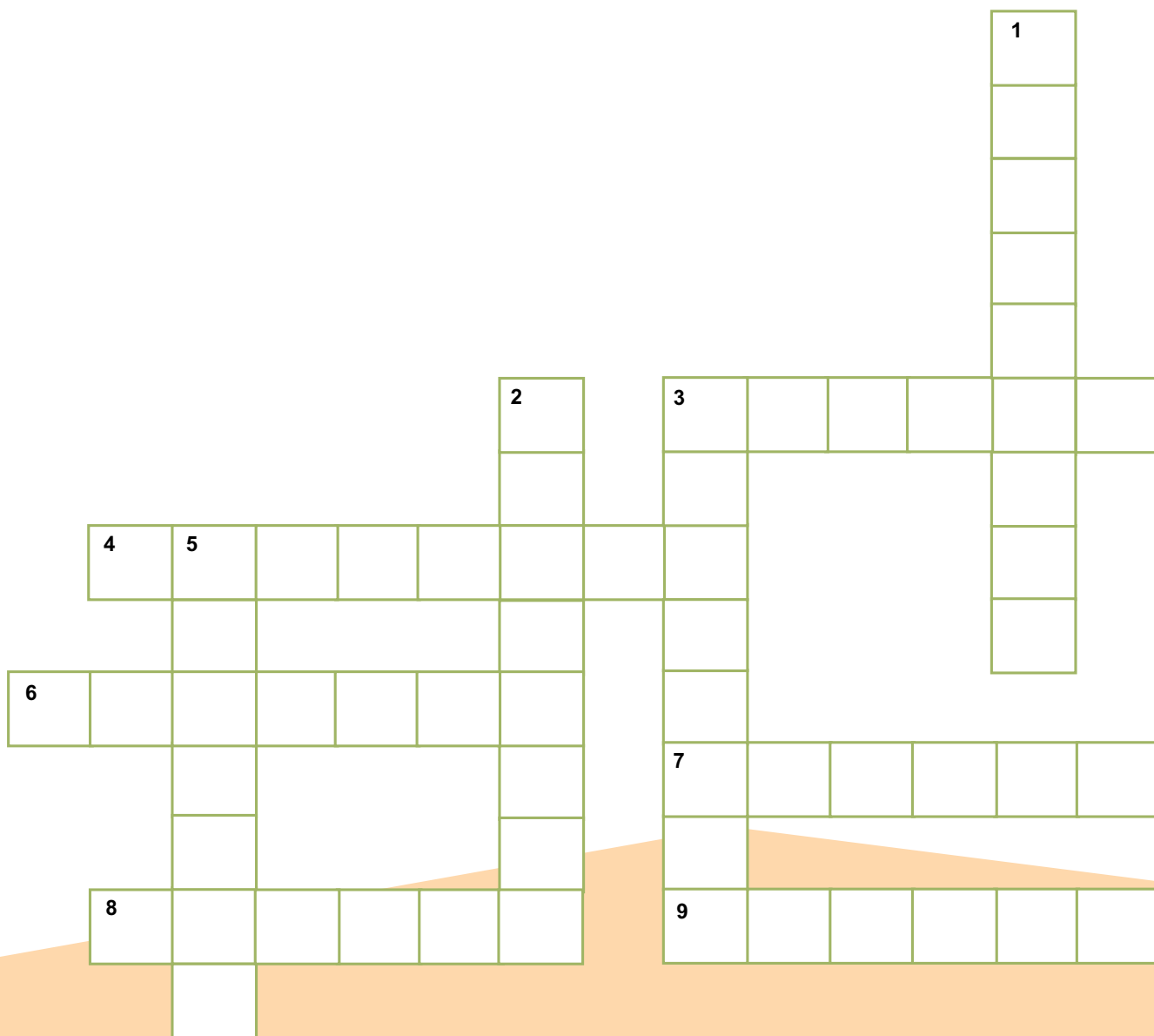
παράξενος	περίεργος	Ο Πέτρος ήταν πολύ περίεργος να μάθει πώς λειτουργεί το καινούριο του παιχνίδι.
καινούριος		
ταχύς		
τεράστιος		
μικροσκοπικός		
γευστικός		

5

Βάζω τις λέξεις στο σταυρόλεξο.

Αμερικάνικο σταυρόλεξο.

ΠΟΛΕΜΟΣ - ΕΙΡΗΝΗ - ΥΠΟΣΧΕΣΗ - ΘΡΗΣΚΕΙΑ - ΑΓΩΝΙΑ -
 ΚΟΚΚΙΝΙΖΩ - ΧΟΡΕΥΩ - ΑΝΕΒΑΙΝΩ - ΘΥΜΩΝΩ - ΒΑΛΙΤΣΑ

3

Εξερευνώντας τους Μύθους Τετράδιο Εργασιών

Δήλος, ένα ιερό νησί

1

Η ακροστιχίδα του αδερφού της Άρτεμης.

_____ Δεν άνοιξα την πόρτα στον... κύριο, που χτύπησε το κουδούνι μας.
 _____ Έβαλα τα... βιβλία μου σε ένα κουτί στην αποθήκη.
 _____ Πρέπει να διαβάσουμε... το μάθημα, όχι το μισό.
 _____ Δεν μπόρεσα να φάω τα φασολάκια, γιατί ήταν πολύ...
 _____ Η Μαρία είναι πολύ... Έφαγε 3 κομμάτια πίτα πριν προλάβουμε να
 _____ καθίσουμε στο τραπέζι.
 _____ Η ξαδέρφη μου έκανε μια... ζωγραφιά και μου τη χάρισε.
 _____ Ο... συμμαθητής μας δεν γνωρίζει το πρόγραμμα της τάξης μας.
 _____ Ένας... σκύλος με κυνήγησε.
 _____ Τραγουδούσε με... φωνή. Κανείς δεν τον άκουγε.

2

Βρίσκω στο κρυπτόλεξο 10 επίθετα. Μετά,
τα γράφω με πεζά γράμματα και τα συλλαβίζω.

Χ	Β	Χ	Μ	Ο	Κ	Ρ	Υ	Σ	Τ	Α	Λ	Λ	Ι	Ν	Ο
Ψ	Γ	Α	Κ	Σ	Λ	Ο	Φ	Φ	Λ	Τ	Ψ	Α	Λ	Ε	Ν
Π	Λ	Α	Σ	Τ	Ι	Κ	Η	Ρ	Α	Η	Ω	Δ	Α	Ρ	Δ
Β	Η	Φ	Υ	Ρ	Μ	Δ	Δ	Η	Ρ	Ω	Γ	Ι	Μ	Ο	Σ
Η	Τ	Ρ	Ρ	Ο	Α	Σ	Μ	Ξ	Α	Ρ	Γ	Η	Π	Β	Τ
Θ	Υ	Α	Ω	Γ	Π	Α	Ι	Λ	Λ	Χ	Η	Ε	Ε	Ρ	Θ
Υ	Γ	Τ	Δ	Γ	Ρ	Α	Κ	Ξ	Μ	Δ	Υ	Ρ	Ρ	Χ	Φ
Ξ	Β	Ο	Σ	Υ	Ε	Ε	Ρ	Υ	Υ	Π	Ε	Ρ	Ο	Χ	Η
Κ	Α	Υ	Α	Λ	Χ	Ω	Η	Γ	Ρ	Ι	Θ	Ω	Ζ	Ω	Η
Ι	Σ	Η	Ζ	Ο	Υ	Μ	Ε	Ρ	Ο	Ο	Κ	Ξ	Χ	Η	Δ
Λ	Ε	Ξ	Ο	Σ	Ι	Ι	Λ	Κ	Ξ	Τ	Ι	Ρ	Ε	Κ	Ζ

_____	- _____
_____	- _____
_____	- _____
_____	- _____
_____	- _____
_____	- _____
_____	- _____
_____	- _____
_____	- _____
_____	- _____

3

Φτιάχνω μετοχές από τα ρήματα.

ΘΥΜΑΜΑΙ!

-ώντας (όταν έχει τόνο)

-οντας (όταν δεν έχει τόνο)

περπατώ	
μπαίνω	
φτιάχνω	
μετρώ	
προσέχω	
ποτίζω	

χτυπώ	
οδηγώ	
κόβω	
παίζω	
μιλώ	
κυνηγώ	

4

Συμπληρώνω τα κενά στις προτάσεις σχηματίζοντας μετοχές από τα ρήματα του πλαισίου.

Ο μαθητής έκανε ό,τι καλύτερο να ολοκληρώσει την εργασία του.

Η Πηνελόπη χαιρέτησε τους φίλους της από το πάρτι.

Η παρέα πέρασε ώρες με τις αστείες ιστορίες του φίλου τους.

..... σε διάφορους προορισμούς, γνωρίζεις κάποιους νέους πολιτισμούς.

Ανακάλυψα νέες γεύσεις και παραδόσεις τον πολιτισμό της Ιαπωνίας.

..... το πρωί, η μαμά έχει ήδη έτοιμο το πρωινό.

ταξιδεύω
ξυπνώ
προσπαθώ
γνωρίζω
φεύγω
γελάω

τρέχοντας		τονίζοντας	
αγαπόντας		φιλώντας	
δαβάζοντας		πηδόντας	
γράφοντας		ακούχοντας	
πλένωντας		ζητόντας	

Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΗΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ

Η Αφροδίτη, η θεά της αγάπης, γεννήθηκε από τα κύματα του χαλάζιου πελάγους. Η υπέροχη θεά εμφανίστηκε στην ακτή, εντυπωσιάζοντας τους θεούς και τους θνητούς με την ομορφιά της. Ο Δίας, ο παντοδύναμος θεός του Ολύμπου, θαυμάζοντας τη θυγατέρα του, της χάρισε το απαλό και λευκό δέρμα. Ο Άρης, ο θεός του πολέμου, έδωσε στην Αφροδίτη γενναιότητα. Η θεά επέλεξε τον Ήφαιστο, τον θεό της φωτιάς, ως τον αγαπημένο της σύζυγο. Ο Ήφαιστος, ικανός και επιδέξιος, πρόσφερε στην Αφροδίτη την τέχνη του, φτιάχνοντας για εκείνη έναν θαυμάσιο θρόνο από λευκό μάρμαρο.

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ	ΕΠΙΘΕΤΑ	ΡΗΜΑΤΑ	ΜΕΤΟΧΕΣ

7

Ενώνω τις προτάσεις με μετοχή.
Χρησιμοποιώ την ερώτηση «Πώς;».

Περπατούσε στον δρόμο. Τραγουδούσε το αγαπημένο του τραγούδι.
Περπατούσε στον δρόμο τραγουδώντας το αγαπημένο του τραγούδι.

Πώς περπατούσε
στον δρόμο;

Οι εργάτες κατασκεύασαν μία γέφυρα. Χρησιμοποίησαν ξύλα από τα δέντρα του δάσους.

Τα παιδιά κάθονταν στην ακτή. Αγκάδευαν τη θάλασσα.

Μπήκε στο σπίτι. Μιλούσε στο τηλέφωνο.

Μου είπε τα νέα του. Μάζευε τα βιβλία από το πάτωμα.

Έχασα το πορτοφόλι μου. Βγήκα για ψώνια.

Μυθικά πλάσματα: Μέδουσα και Φοίνικας

1

Βρίσκω στο κρυπτόλεξο 12 επίθετα και μετά γράφω το καθένα στην ομάδα που ταιριάζει.

Δ	Ο	Α	Κ	Ε	Α	Θ	Α	Δ	Α	Σ	Φ	Γ	Ξ	Θ	Λ	Β	Τ	Ε	Χ
Α	Υ	Ε	Ε	Ω	Ρ	Ι	Μ	Ο	Γ	Τ	Υ	Θ	Ο	Φ	Λ	Κ	Α	Δ	Ο
Σ	Σ	Τ	Γ	Φ	Ε	Ρ	Ο	Ε	Σ	Α	Ρ	Ω	Θ	Ρ	Χ	Ψ	Κ	Ο	Ρ
Χ	Χ	Υ	Φ	Ε	Τ	Ι	Ν	Ο	Ε	Τ	Π	Ε	Ρ	Ο	Ζ	Χ	Β	Θ	Ι
Ψ	Ο	Θ	Σ	Λ	Ι	Ξ	Τ	Υ	Ο	Κ	Α	Σ	Α	Ν	Ο	Μ	Ι	Μ	Ο
Φ	Λ	Η	Ε	Ι	Κ	Ν	Π	Ρ	Α	Σ	Ι	Ν	Ο	Ι	Α	Δ	Ε	Ε	Ρ
Ν	Ι	Ξ	Α	Μ	Ο	Ρ	Κ	Α	Ζ	Χ	Δ	Ε	Ρ	Μ	Ι	Κ	Δ	Λ	Ε
Υ	Κ	Κ	Ψ	Α	Η	Ψ	Λ	Σ	Υ	Θ	Ι	Ψ	Ω	Η	Σ	Χ	Υ	Ω	Τ
Φ	Η	Ο	Γ	Κ	Ε	Σ	Φ	Ι	Λ	Ι	Κ	Ο	Ι	Σ	Δ	Γ	Τ	Δ	Ο
Μ	Π	Λ	Υ	Υ	Β	Ρ	Ν	Ι	Φ	Α	Α	Ρ	Τ	Σ	Ε	Ρ	Θ	Ι	Ν
Ε	Β	Ε	Λ	Ο	Υ	Δ	Ι	Ν	Η	Ζ	Ω	Β	Τ	Μ	Θ	Ε	Χ	Κ	Μ
Ρ	Ε	Ρ	Λ	Ε	Θ	Α	Τ	Ο	Φ	Ρ	Β	Γ	Υ	Α	Λ	Ι	Ν	Ο	Κ
Τ	Α	Σ	Ν	Ρ	Ρ	Β	Ε	Λ	Ε	Ρ	Τ	Β	Ξ	Θ	Υ	Σ	Φ	Θ	Ε

Επίθετα σε -ινος

Επίθετα σε -ιμος

Επίθετα σε -ικος

2

Κλίνω τις συνεκφορές.

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ονομαστική	ο χάρτινος φάκελος	η ξύλινη σκάλα
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ονομαστική		
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ονομαστική	ο παιδικός σταθμός	η σπιτική ομελέτα
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ονομαστική		
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ονομαστική	ο φρόνιμος σκύλος	η χρήσιμη οδηγία
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ονομαστική		
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		

Σχηματίζω επίθετα από τις λέξεις (ουσιαστικά και ρήματα) και τα γράφω και στα τρία γένη.

	ΑΡΣΕΝΙΚΟ	ΘΗΛΥΚΟ	ΟΥΔΕΤΕΡΟ
γυαλί			
προσέχω			
χρήση			
αλήθεια			
σπίτι			
ωφελώ			

Ξαναγράφω τις προτάσεις με επίθετο.

ειδήσεις για αθλήματα

αθλητικές ειδήσεις

αέρας από τη θάλασσα

χώρος με ιστορία

δρόμος με κίνδυνο

στόχος που κινείται

χορεύτρια που ντύνεται

πλούτος της φύσης

φωνή που τη γνωρίζω

μαθητής με προθυμία

ύμνος του έθνους

χωριό στο όρος (βουνό)

κόσμος με μαγεία

φρούτο που έχει ωριμάσει

5

Γράφω τις φράσεις στην αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού.

της νηστικής αρκούδας

των φρόνιμων παιδιών

το μακρινό ταξίδι

τη διάσημη τραγουδίστρια

των ξύλινων σκεπών

τον ευγενικό άνθρωπο

τους έτοιμους σάκους

τις φτηνές ζακέτες

του προσεκτικού οδηγού

-ικος (ευγενικός, αθλητικός)**Εξαιρέσεις:** θηλυκός, δανεικός**-ιμος** (νόστιμος, χρήσιμος)**Εξαιρέσεις:** πρόθυμος, εύθυμος, επώνυμος, διάσημος, άσχημος, περίφημος, έρημος, έτοιμος**-ινος** (μακρινός, ξύλινος)**Εξαιρέσεις:** φωτεινός, σκοτεινός, ορεινός, ταπεινός, φτηνός, επικίνδυνος, υπεύθυνος

6

Συμπληρώνω τις καταλήξεις των επιθέτων. Προσοχή στις εξαιρέσεις!

ευγεν.....

εύθ.....

έτ.....

ξύλ.....

θηλ.....

νηστ.....

επών.....

βραδ.....

περίφ.....

ορ.....

χρήσ.....

ταπ.....

νόστ.....

δαν.....

συμπαθητ.....

υπεύθ.....

διάσ.....

μακρ.....

φρόν.....

φτ.....

νόμ.....

άσχ.....

μάλλ.....

φωτ.....

πρόθ.....

έρ.....

αθλητ.....

σκοτ.....

Ο Φαέθοντας και το άρμα του Ήλιου

1

Κυκλώνω τα επιρρήματα.

Α. ΧΡΟΝΙΚΑ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

Χθες, πήγαμε μια εκδρομή στο βουνό και απολαύσαμε την ηρεμία της φύσης.
Αύριο το πρωί, θα συναντηθούμε για να συζητήσουμε το νέο πρότζεκτ.
Συνήθως, πηγαίνω για τρέξιμο μετά τη δουλειά για να χαλαρώσω.
Πριν την επόμενη Δευτέρα, θα επισκεφθούμε την οικογένειά μας στην επαρχία.
Πάντοτε θυμάμαι τις διακοπές που περνούσαμε μαζί τα καλοκαίρια.

Β. ΤΡΟΠΙΚΑ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

Η Μαρία χορεύει εκπληκτικά κάθε φορά που παίζει η αγαπημένη της μουσική.
Ο Γιάννης ολοκλήρωσε την εργασία του προσεκτικά για να μην κάνει λάθη.
Ο Κώστας απάντησε ευγενικά στις ερωτήσεις των επισκεπτών.
Η Άννα οδηγεί πάντα προσεκτικά όταν βρέχει.
Οι μαθητές δούλεψαν ομαδικά για να ολοκληρώσουν την εργασία τους.

Γ. ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

Ο Πέτρος διάβασε αρκετά για το διαγώνισμα.
Η Μαρία τρώει πολύ υγιεινά για να διατηρήσει την καλή της υγεία.
Οι μαθητές έκαναν λίγο θόρυβο κατά τη διάρκεια της παράστασης.
Ο Γιάννης είναι πάντα τόσο ευγενικός με τους συναδέλφους του.
Ο δάσκαλος εξήγησε αρκετά καλά το νέο μάθημα, ώστε όλοι να το καταλάβουν.

Δ. ΤΟΠΙΚΑ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

Ο σκύλος κοιμάται έξω στον κήπο.
Η Άννα με περιμένει μπροστά από το σχολείο κάθε πρωί.
Η οικογένεια πήγε διακοπές μακριά από την πόλη για να χαλαρώσει.
Το βιβλιοπωλείο βρίσκεται δίπλα στο καφενείο.
Πάνω στο τραπέζι υπήρχαν πολλά βιβλία και τετράδια.

2

Σημειώνω με ✓ το είδος του επιρρήματος.

	ΧΡΟΝΙΚΑ	ΤΟΠΙΚΑ	ΤΡΟΠΙΚΑ	ΠΟΣΟΤΙΚΑ
Δε βρίσκω <u>πουθενά</u> το βιβλίο μου.				
<u>Συνήθως</u> έχω φρούτα για κολατσιό.				
Έπιασε δυνατή βροχή <u>ξαφνικά</u> .				
Χρειάζομαι <u>περίπου</u> 2 κιλά πορτοκάλια.				
Μου μιλάει <u>διαρκώς</u> για το καινούριο ποδήλατο.				
Το χαρτί έπεσε <u>ανάμεσα</u> στο κουτιά.				
Αγόρασα <u>ήδη</u> τα παπούτσια που είχα δει.				
<u>Τουλάχιστον</u> με άφησε να παίξω στην αυλή.				

3

Φτιάχνω μία πρόταση με κάθε επίρρημα.

αλλού:

.....

σχεδόν:

.....

μαζί:

.....

κάποτε:

.....

Η Μαρία έφυγε (φάξακιν) από το πάρτι χωρίς να πει
(ταπίτο).

Η Άννα μιλάει (ολπύ) δυνατά όταν είναι χαρούμενη.

Το πλοίο έφτασε (ετυσιέλοπ) στον προορισμό του μετά από ένα μακρύ ταξίδι.

Ο Κώστας ετοιμάστηκε (ζωνίρ) το πρωί για να πάει στη δουλειά.

Ο Γιάννης (ντάπα) τρέχει γρήγορα όταν παίζει ποδόσφαιρο.

Ο Πέτρος διάβασε (κορπτεσάκι) τις οδηγίες πριν ξεκινήσει την εργασία του.

Ο σκύλος κοιμάται (ασυχή) (λίπδα) στο τζάκι.

πάνω κάτω νότια τότε πλάι καθόλου	έτσι αλλιώς κάμποσο κάποτε μαζί έτσι	λίγο μακριά πολύ καθόλου τώρα σχεδόν	αλλού κάπως παντού πουθενά έγκαιρα σχεδόν
απόψε χτες αύριο μετά καθόλου κιόλας	ανάμεσα απέναντι συχνά μπροστά μεταξύ κάποτε	φέτος ξαφνικά διαρκώς κάπως αλλιώς κοντά	περίπου καθόλου τουλάχιστον πιο σπάνια οπωσδήποτε

6

Αντιστοιχίζω τα αντίθετα επιρρήματα.

ακριβώς	εκεί
γρήγορα	αργά
πάντοτε	κάτω
μέσα	ποτέ
λίγο	περίπου
πάνω	έξω
εδώ	αργά
νωρίς	πολύ

7

Γράφω τις υπογραμμισμένες λέξεις στη σωστή στήλη.

Ο Γιάννης τρέχει γρήγορα.Ξύπνησα νωρίς το πρωί.Η μπάλα κύλησε κάτω από τον καναπέ.Πάντοτε βοηθάει τους φίλους του.Τα παιδιά έπαιζαν μέσα στο σπίτι.Η συνάντηση ξεκίνησε ακριβώς στις 9.Εκεί βρήκα το βιβλίο μου.Ο αριθμός των συμμετεχόντων ήταν περίπου 50.

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ	ΡΗΜΑΤΑ	ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

Ο Φαέθων ήταν γιος του θεού Ήλιου και της Ωκεανίδας Κλυμένης. Από μικρός, ο Φαέθων άκουγε ιστορίες για τον πανίσχυρο πατέρα του που διέσχιζε τον ουρανό με το λαμπερό άρμα του, φέρνοντας το φως και τη ζέστη στον κόσμο. Ο Φαέθων, γεμάτος περιέργεια και αμβολία για την πραγματική του καταγωγή, αποφάσισε να ζητήσει από τον ίδιο τον Ήλιο να του αποδείξει ότι ήταν πραγματικά ο πατέρας του.

Ο Ήλιος, βλέποντας την αγωνία του γιου του, αποφάσισε να του κάνει μία χάρη, όποια και αν ήταν αυτή. Ο Φαέθων ζήτησε να οδηγήσει το άρμα του πατέρα του για μία ημέρα. Παρά τις έντονες προειδοποιήσεις του Ήλιου για τους κινδύνους του ταξιδιού αυτού, ο Φαέθων ήταν ανένδοτος. Ο Ήλιος, δεμένος από την υπόσχεσή του, αναγκάστηκε να του επιτρέψει να πάρει τα ηνία του άρματος.

Όταν ξεκίνησε το ταξίδι, ο Φαέθων βρέθηκε γρήγορα αντιμέτωπος με την πραγματικότητα. Οι φλογεροί ίπποι, άγριοι και ατίθασοι, ήταν πέρα από τον έλεγχό του. Το άρμα ξεστράτισε από την κανονική του πορεία, προκαλώντας χάος. Στην αρχή ανέβηκε πολύ ψηλά, καίγοντας τον ουρανό και δημιουργώντας την έρημο της Λιβύης. Μετά, κατέβηκε πολύ χαμηλά, προκαλώντας πυρκαγιές και κάνοντας ποτάμια να στερέψουν.

Η Γη, φοβούμενη την καταστροφή, φώναξε στον Δία για βοήθεια. Ο Δίας, βλέποντας τον κίνδυνο που πλησίαζε, έριξε έναν κεραυνό, χτυπώντας τον Φαέθοντα και ρίχνοντάς τον από το άρμα. Ο άτυχος νέος έπεσε στον ποταμό Ηριδανό, όπου οι αδελφές του, οι Ηλιάδες, τον πένθησαν και μεταμορφώθηκαν σε λεύκες. Τα δάκρυά τους έγιναν κεχριμπάρι.

Η τραγική αυτή ιστορία του Φαέθοντα μας διδάσκει τη σημασία της ταπεινοφροσύνης και της υπακοής στις συμβουλές των σοφότερων. Ο Φαέθων, παρασυρμένος από την επιθυμία να αποδείξει την αξία του, αγνόησε τους κινδύνους και πλήρωσε το τίμημα με τη ζωή του, αφήνοντας πίσω του ένα παράδειγμα προς αποφυγή για τις επόμενες γενιές.

A. Βάζω αριθμούς στις παραγράφους.

B. Η αφήγηση αποτελείται από τρία μέρη: τον πρόλογο, το κυρίως θέμα και τον επίλογο. Σημειώνω ποια/-ες παράγραφος/-οι αντιστοιχούν σε κάθε μέρος της αφήγησης.

Πρόλογος:

Κυρίως θέμα:

Επίλογος:

Γ. Υπογραμμίζω στο κείμενο της μετοχές της ενεργητικής φωνής (-ώντας, -οντας). Ποιον σκοπό πιστεύω ότι εξυπηρετούν;

.....

.....

.....

Δ. Διαβάζω ξανά την κάθε παράγραφο και σημειώνω στο πλαίσιο ποιες πληροφορίες δίνονται σε κάθε μία.

E. Συμπληρώνω το κάθετο διάγραμμα με τις βασικές πληροφορίες του μύθου.

ήρωες	
πρόβλημα	
λύση	
σκέψεις	

Τώρα είναι η σειρά μου να αφηγηθώ τον αγαπημένο μου μύθο.

9

Συμπληρώνω πρώτα το δικό μου κάθετο διάγραμμα για να οργανώσω τις σκέψεις μου και μετά γράφω την αφήγησή μου.

ήρωες

πρόβλημα

λύση

σκέψεις

Ο Μύθος της Αράχνης

1

Συμπληρώνω τα κενά με επίθετα από το πλαίσιο.
Βάζω το κάθε επίθετο στον κατάλληλο τύπο.

Η κοπέλα περπατούσε στον κήπο με τα
λουλούδια.

Ο άνδρας άνοιξε την πόρτα του
σπιτιού.

Το δέντρο χάριζε σκιά στους περαστικούς εκείνη τη
..... ημέρα.

Η μυρωδιά του ψωμιού γέμισε
το αρτοποιείο.

Η βροχή έκανε τους δρόμους γλιστερούς και
επικίνδυνους.

Η γέφυρα χρειάζεται επισκευή.

φρέσκος

όμορφος

ψηλός

μικρός

ζεστός

πολύχρωμος

παλιός

μεγάλος

γλυκός

κρύος

2

Γράφω το κάθε επίθετο στη στήλη που ταιριάζει.

φωτεινός
σχολικός
θηλυκός
ορεινός
υπεύθυνος
περίφημος

μόνιμος
επικίνδυνος
παιδικός
διάσημος
νησιτίσιμος
φθηνός

ξύλινος
δανεικός
σκοτεινός
πρόθυμος
νόμιμος
άσχημος

πολύτιμος
έτοιμος
αθλητικός
ανεύθυνος
έρημος
δεκαδικός

Επίθετα σε -ινος	Επίθετα σε -ιμος	Επίθετα σε -ικος	Εξαιρέσεις
π.χ. ξύλινος	π.χ. νησιτίσιμος	π.χ. σχολικός	π.χ. φωτεινός

κατεβαίνω		φεύγω	
πλησιάζω		τρέχω	
διορθώνω		αγοράζω	
περνώ		μπαίνω	
τρώω		εξηγώ	
ακούω		κοιτώ	

Μπήκα στην τάξη για να προλάβω το μάθημα.

..... τη σκάλα, σκόνταψα και έπεσα.

..... τα λάθη μας, μαθαίνουμε καλύτερα.

Η γάτα με γρατσούνισε, την.

Πέρασε η ώρα την όμορφη θέα από το παράθυρό μου.

Μιλούσε ασταμάτητα μου τι είχε συμβεί.

Πάρε την ομπρέλα από το σπίτι.

..... από τον μανάβη, αγόρασα λίγα πορτοκάλια.

Άναψα τα φώτα στο σπίτι.

Κοιμάμαι απαλή μουσική.

..... ένα βιβλίο σας κάνουμε δώρο έναν σελιδοδείκτη.

Προσέχω τη διατροφή μου πολλά φρούτα και λαχανικά.

5

Γράφω τις υπογραμμισμένες λέξεις στη σωστή στήλη.

Μια μέρα, ο μικρός Ερμής, έξυπνος και πονηρός, ανακάλυψε μια χελώνα να περιπλανιέται αργά στον κήπο του. Αποφάσισε να φτιάξει ένα μουσικό όργανο, χρησιμοποιώντας το κέλυφος και προσθέτοντας χορδές από έντερα. Όταν ο Απόλλωνας ανακάλυψε την εξαφάνιση των βοδιών του, οργισμένος και αποφασισμένος να βρει τον ένοχο, αναζήτησε τον Ερμή. Ο νεαρός θεός, παίζοντας την υπέροχη μουσική της λύρας του, κατάφερε να ηρεμήσει τον θυμό του Απόλλωνα.

Ο Απόλλωνας, γοητευμένος από τη μαγευτική μελωδία της λύρας, συμφώνησε να ανταλλάξει τα βόδια του με το νέο αυτό μουσικό όργανο. Δίνοντας την πολύτιμη λύρα στον Απόλλωνα, ο Ερμής έλαβε συγχώρεση και, επιπλέον, την υπόσχεση για φιλία και συνεργασία μεταξύ τους. Ο Απόλλωνας, κρατώντας την υπέροχη λύρα στα χέρια του, αισθάνθηκε αμέσως την αρμονία της μουσικής να τον κατακλύζει. Καθισμένος σε ένα ψηλό βουνό, έπαιξε για πρώτη φορά τη θεϊκή μελωδία, μαγεύοντας θεούς και θνητούς με τον απαλό ήχο των χορδών.

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ	ΡΗΜΑΤΑ	ΕΠΙΘΕΤΑ	ΜΕΤΟΧΕΣ	ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

4

Εξερευνώντας τα Παραμύθια Τετράδιο Εργασιών

Ο δρόμος που δεν οδηγούσε πουθενά

1

Φτιάχνω σύνθετες λέξεις με τη λέξη δρόμος.

αέρας + δρόμος = σταυρός + δρόμος =

πεζός + δρόμος = ποδήλατο + δρόμος =

αυτοκίνητο + δρόμος = μονός + δρόμος =

χώμα + δρόμος = διά + δρόμος =

σίδηρος + δρόμος =

2

Συμπληρώνω τα κενά στις προτάσεις με τις σύνθετες λέξεις που σχημάτισα στην προηγούμενη άσκηση.

Για να φτάσει από το στον προορισμό του, ο Νίκος έπρεπε να διασχίσει τον μεγάλο της πόλης.

Μετά την τελευταία βροχή, οι γέμισαν λάσπη.

Περπατούσα στο όταν παρατήρησα μία όμορφη ζωγραφιά στον τοίχο δίπλα μου.

Το ταξίδι με τον προσφέρει πάντα μια όμορφη θέα της εξοχής και των μικρών χωριών.

Οι του σχολείου είναι φωτεινοί και χρωματιστοί.

Ο κατά μήκος της παραλίας είναι ιδανικός για μια χαλαρωτική βόλτα με το ποδήλατο τα απογεύματα.

Στο του χωριού, οι κάτοικοι συγκεντρώνονταν κάθε απόγευμα για να ανταλλάξουν νέα και να κουβεντιάσουν.

Το στενό δρομάκι στην παλιά πόλη είναι, επομένως πρέπει να κάνουμε τον κύκλο για να φτάσουμε στον προορισμό μας.

3

Στις ακόλουθες προτάσεις βρίσκω τα ρήματα και τα γράφω στην πρώτη στήλη του πίνακα. Στη συνέχεια, γράφω δίπλα σε κάθε ρήμα τον χρόνο, το πρόσωπο και τον αριθμό.

Έσπρωξα την καγκελόπορτα, διέσχισα το πάρκο και μπήκα στο σαλόνι του πύργου.

Μερικοί θησαυροί υπάρχουν μονάχα για όποιον παίρνει πρώτος έναν καινούργιο δρόμο.

Τα πόδια του Μαρτίνο πονούσαν και σκεφτόταν την επιστροφή στο σπίτι του.

ΡΗΜΑΤΑ	ΧΡΟΝΟΣ	ΠΡΟΣΩΠΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ

Ενεστώτας
Παρατατικός
Αόριστος

α' (εγώ/εμείς)
β' (εσύ/εσείς)
γ' (αυτός/αυτοί)

ενικός
(εγώ/εσύ/αυτός)
πληθυντικός
(εμείς/εσείς/αυτοί)

4

Ξαναγράφω την παράγραφο βάζοντας τα ρήματα στον Ενεστώτα.

Μια φορά κι έναν καιρό, ήταν ένα χωριό που είχε τρεις δρόμους. Ο ένας οδηγούσε στη θάλασσα, ο άλλος στην πόλη και ο τρίτος δεν οδηγούσε πουθενά. Τα παιδιά δεν επιτρεπόταν να παίζουν στον τρίτο δρόμο, γιατί οι μεγάλοι έλεγαν ότι δεν οδηγούσε πουθενά και δεν είχε νόημα να πηγαίνουν εκεί.

5

Ξαναγράφω την παράγραφο βάζοντας τα ρήματα στον Αόριστο.

Ο Μαρτίνο συναντάει έναν γέροντα που του λέει ότι ο δρόμος δεν οδηγεί κάπου συγκεκριμένα. Οι άνθρωποι απολαμβάνουν το ταξίδι. Ο Μαρτίνο καταλαβαίνει τότε ότι δεν έχει σημασία πάντα ο προορισμός, αλλά η διαδρομή και οι εμπειρίες που ζούμε.

6

Ξαναγράψω την παράγραφο βάζοντας τα ρήματα στον Παρατατικό.

Όταν γύρισε στο χωριό, μίλησε στους συγχωριανούς του για όλα όσα είδε και έμαθε. Τότε, οι κάτοικοι περπάτησαν τον τρίτο δρόμο. Απόλαυσαν τη διαδρομή και ανακάλυψαν την ομορφιά που κρύβει.

Ο Χρυσός Εχθρός

1

Συμπληρώνω τον πίνακα.

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ
βλέπω		
λέω		
πηγαίνω		
φεύγω		
πλένω		
μένω		
δένω		
πίνω		
τρώω		
παίρνω		
περνώ		
μεθώ		
ντύνω		
βρίσκω		
στέλνω		

Συμπληρώνω τα κενά στις προτάσεις βάζοντας τα ρήματα στον Αόριστο.

βρίσκω, φεύγω, πλένω, αρχίζω, πηγαίνω, επιστρέφω, στέλνω

Χτες το πρωί η μαμά στο σούπερ μάρκετ για να αγοράσει τα καθημερινά είδη. Αφού πίσω στο σπίτι, ξανά για να πάει στον φούρνο και να πάρει ψωμί για το πρωινό. Όταν γύρισε, τα χέρια της και να ετοιμάζει τον καφέ της. Μετά από λίγο, ένα μήνυμα από τη γιαγιά στο τηλέφωνό της και της μία σύντομη απάντηση.

πίνω, πηγαίνω, βγαίνω, τρώω, τελειώνω, παίρνω, πηγαίνω, λέω, βλέπω

Χθες το βράδυ εγώ και η παρέα βόλτα. στον κινηματογράφο και μία κωμωδία. Όταν η ταινία, καθίσαμε σε ένα γραφικό καφενείο και τα νέα μας. Καθώς περνούσε η ώρα, για φαγητό. Κάποιοι σαλάτα και άλλοι πίτσα. Οι φίλοι μου από ένα αναψυκτικό, αλλά εγώ προτίμησα νερό.

Επιλέγω τη σωστή απάντηση.

ίδα - είδα - ήδα	έπλινα - έπληνα - έπλυνα
βρύκα - βρήκα - βρίκα	έστειλα - έστιλα - έστηλα
έμινα - αίμεινα - έμεινα	έφυγα - έφιγα - έφηγα
πίρα - ποίρα - πήρα	έντησα - έντυσα - έντισα
μέθισα - μέθησα - μέθυσα	πήγα - πίχα - πύχα
ίρθα - ήρθα - ύρθα	ήπια - ίπια - ίτια
ίπα - ήπα - είπα	

Το ταξίδι της παπλωματούς

1 Χρωματίζω σε κάθε πρόταση το **Υποκείμενο** με όποιο χρώμα μου αρέσει.

Η Άννα έγραψε ένα γράμμα στη φίλη της.

Ο Πέτρος και η Αλίκη αγόρασαν καινούρια τετράδια χθες.

Το παιδί ζωγράφισε ένα όμορφο τοπίο με ξυλομπογιές.

Η Μαρία πρόσφερε ένα φλιτζάνι καφέ στον επισκέπτη.

Ο Μιχάλης πήγε το σκυλάκι του στον κτηνίατρο και ο κτηνίατρος το εξέτασε προσεκτικά.

Ποιος;

2 Χρωματίζω σε κάθε πρόταση το **Αντικείμενο** με όποιο χρώμα μου αρέσει.

Οι μαθητές διάβασαν ένα λογοτεχνικό βιβλίο.

Ο μηχανικός επισκεύασε τον υπολογιστή.

Η δασκάλα γράφει μία άσκηση στον πίνακα της τάξης.

Ο καλλιτέχνης ζωγράφισε ένα υπέροχο τοπίο με έντονα χρώματα.

Η Ελένη ετοίμασε μακαρόνια με κιμά και σαλάτα με τομάτες.

Τι;

3 Σημειώνω σε κάθε πρόταση με πράσινο χρώμα το **Υποκείμενο**, με κόκκινο χρώμα το **Ρήμα** και με κίτρινο χρώμα το **Αντικείμενο**.

Ο πιλότος προσγείωσε το αεροπλάνο.

Η Μαρία έστειλε μία σημαντική επιστολή στον αρχηγό του τμήματος.

Ο καλλιτέχνης φτιάχνει ένα έργο τέχνης.

Η ομάδα ολοκλήρωσε την εργασία για τους άθλους του Ηρακλή.

Ο ποδηλάτης αγόρασε ένα νέο ποδήλατο για τις καθημερινές του διαδρομές.

4

Σημειώνω δίπλα σε κάθε πρόταση, αν η υπογραμμισμένη λέξη είναι **Υποκείμενο** ή **Ρήμα** ή **Αντικείμενο**.

Ο γιατρός εξέτασε τον ασθενή με πολλή προσοχή.

Η Άννα έπλυνε τα πιάτα μετά το δείπνο.

Ο πατέρας τακτοποίησε τα κουτιά και τις σακούλες στην αποθήκη.

Οι μαθητές έγραψαν ένα γράμμα στους γονείς τους.

Το αγόρασε από το χειτονικό βιβλιοπωλείο.

5

Ποιο υποκείμενο ταιριάζει σε κάθε πρόταση;

Ο κυνηγάει το ποντίκι.

Το χάλασε.

Οι διάβασαν τα αγαπημένα τους βιβλία.

Η μαγειρεύει την αγαπημένη συνταγή.

Ο προσφέρει φρέσκα φρούτα και λαχανικά.

τηλέφωνο
γάτος
μητέρα
κήπος
μαθητές

6

Ποιο αντικείμενο ταιριάζει σε κάθε πρόταση;

Ο φωτογράφος τράβηξε μια φανταστική

Η αρχαιολόγος ανακάλυψε ένα

Ο δάσκαλος εξηγεί τις άγνωστες

Η γιαγιά πλέκει μία

Ο κηπουρός κλαδεύει τα ψηλά

λέξεις
δέντρα
φωτογραφία
αγγείο
ζακέτα

7

Βάζω τις λέξεις στη σωστή σειρά και σχηματίζω προτάσεις. Εμπλουτίζω τις προτάσεις με επίθετα.

φούρναρης, ψήνω, ψωμί

Ο φούρναρης ψήνει μυρωδάτο ψωμί.

μαθητές, ζωγραφίζω, ουράνιο τόξο

παιδιά, παίζω, μπάλα

Μαριλένα, Πηνελόπη, Φαίδρα, βλέπω, ταινία

παιδίατρος, εξετάζει, παιδί

8

Ξαναγράφω το κείμενο στον Αόριστο.

Το δώρο της παπλωματούς

Η παπλωματού κατασκευάζει πανέμορφα παπλώματα και τα δωρίζει στους φτωχούς και τους άπορους. Όταν ο βασιλιάς της περιοχής, ένας πλούσιος και εγωιστής άνθρωπος, ακούει για την καλοσύνη της, την καλεί στο παλάτι του για να του φτιάξει ένα πάπλωμα. Ωστόσο, η παπλωματού αρνείται, λέγοντας ότι τα παπλώματά της είναι για εκείνους που τα έχουν πραγματικά ανάγκη. Μέσα από αυτή την εμπειρία, ο βασιλιάς μαθαίνει την αξία της γενναιοδωρίας και της συμπόνιας και αρχίζει να αλλάζει τον τρόπο που αντιμετωπίζει τους άλλους. Τελικά, μοιράζει τα πλούτη του και βρίσκει την αληθινή ευτυχία.

Ο μάγος του Οζ

Βρίσκω δέκα λέξεις (ουσιαστικά) στο κρυπτόλεξο. Στη συνέχεια, τις γράφω με πεζά και τις συλλαβίζω. Οι λέξεις σχετίζονται με την ιστορία «Ο μάγος του Οζ».

1

Σ	Α	Η	Α	Σ	Χ	Φ	Τ	Η	Ν	Ξ	Ι	Ο	Λ	Ρ	Κ	Α
Δ	Σ	Κ	Ι	Α	Χ	Τ	Ρ	Ο	Σ	Ε	Δ	Ρ	Τ	Γ	Ρ	Ο
Ε	Ι	Ρ	Σ	Λ	Π	Ο	Σ	Π	Κ	Ο	Σ	Ο	Σ	Π	Α	Δ
Ω	Λ	Τ	Ψ	Ξ	Υ	Λ	Ο	Κ	Ο	Π	Ο	Σ	Ε	Ε	Υ	Α
Β	Ι	Γ	Ρ	Α	Ο	Ε	Α	Ψ	Ρ	Δ	Η	Λ	Κ	Δ	Γ	Σ
Υ	Ο	Δ	Ω	Υ	Π	Ρ	Γ	Η	Μ	Σ	Υ	Τ	Ο	Σ	Η	Ρ
Μ	Ν	Ι	Τ	Φ	Λ	Ω	Ε	Τ	Ο	Χ	Ε	Υ	Υ	Μ	Θ	Ω
Ι	Τ	Ο	Ξ	Χ	Ι	Σ	Φ	Γ	Σ	Ε	Χ	Θ	Ρ	Ο	Σ	Υ
Χ	Α	Ρ	Α	Δ	Ρ	Α	Υ	Ω	Ζ	Θ	Α	Ε	Ι	Κ	Ι	Φ
Κ	Ρ	Τ	Κ	Ε	Ε	Η	Ρ	Δ	Γ	Ξ	Σ	Ρ	Κ	Ι	Ο	Θ
Ν	Ι	Υ	Γ	Χ	Τ	Υ	Α	Σ	Π	Ι	Δ	Α	Τ	Ο	Τ	Ν
Φ	Κ	Ξ	Τ	Β	Γ	Τ	Π	Ο	Ι	Κ	Υ	Ο	Ε	Λ	Π	Η

.....	=	_____
.....	=	_____
.....	=	_____
.....	=	_____
.....	=	_____
.....	=	_____
.....	=	_____
.....	=	_____
.....	=	_____
.....	=	_____

2 Χρωματίζω τις κτητικές αντωνυμίες στις προτάσεις.

Το βιβλίο μου είναι πάνω στο τραπέζι.

Σκίστηκε η τσάντα σου.

Ο σκύλος τους είναι πολύ φιλικός.

Το σπίτι της είναι κοντά στη θάλασσα.

Τα παιδιά μας παίζουν στον κήπο.

Ο υπολογιστής σας είναι καινούριος.

Το αυτοκίνητό τους είναι παρκαρισμένο έξω.

Η γάτα μου αγαπάει να κοιμάται στον ήλιο.

Το γραφείο σου είναι πάντα τακτοποιημένο.

Οι φίλοι μας θα έρθουν για δείπνο απόψε.

Θυμάμαι!

Οι κτητικές αντωνυμίες
βρίσκονται μετά
τα ουσιαστικά.

η χόμα μου

Ουσιαστικό + κτητική αντωνυμία

Σημειώνω με πράσινο χρώμα τις **κτητικές αντωνυμίες** και με κόκκινο τα **άρθρα**.

Η μητέρα μου έφτιαξε την πίτα που ζήτησα.
 Το ροδάκι της καρέκλας σου είναι σπασμένο.
 Το ποδήλατό του χρειάζεται επισκευή.
 Το γραφείο μας είναι πάντα γεμάτο με τα βιβλία μας.
 Η δασκάλα σας είναι πολύ καλή.
 Η ταινία τους ήταν πολύ ενδιαφέρουσα.
 Η πολυθρόνα μου είναι πιο άνετη από τη δική σου.
 Η κούπα του καφέ σου είναι άδεια.
 Το μπαλκόνι του σπιτιού της έχει υπέροχη θέα.
 Ο φίλος μας έφερε γλυκά για τη γιορτή του.

Τα άρθρα βρίσκονται πριν από ουσιαστικά και επίθετα.

του μολυβιού

άρθρο + ουσιαστικό

Σημειώνω με γαλάζιο χρώμα τις **προσωπικές αντωνυμίες** και με πράσινο χρώμα τις **κτητικές**.

Θα σου δώσω το βιβλίο σου αύριο.
 Μου είπε τα νέα χθες το βράδυ.
 Τον είδα στον δρόμο το πρωί.
 Την περιμένω στο σπίτι μου.
 Μας έστειλε ένα μήνυμα για τη συνάντηση.
 Σας ενημέρωσαν για την αλλαγή στο πρόγραμμα;
 Τους είχα καλέσει στο πάρτι μου.
 Τις συνάντησα στο πάρκο το απόγευμα.
 Μου χάρισε το μολύβι της.
 Τον ακούω να τραγουδάει κάθε μέρα.

Οι προσωπικές αντωνυμίες βρίσκονται κοντά σε ένα ρήμα και σχετίζονται με αυτό.

μου είπε

Προσωπική + ρήμα

φώναξε την

Ρήμα + προσωπική

5

Βρίσκω αν οι υπογραμμισμένες λέξεις είναι
άρθρα, προσωπικές ή κτητικές αντωνυμίες.

Της έδωσα το δώρο για τα γενέθλιά της.

Τον είδα στο σπίτι του χθες το βράδυ.

Σου έστειλα ένα μήνυμα το πρωί.

Μας κάλεσαν στη γιορτή του σχολείου τους την Παρασκευή.

Της μίλησα για το πρόβλημα.

Σε περιμένω στην αυλή του σχολείου μας.

Μου είπε το μυστικό σας.

Τους είδα να φεύγουν από το γραφείο.

Του έδωσα το κλειδί του σπιτιού.

6

Συμπληρώνω δύο ακόμα επιρρήματα τις ίδιες κατηγορίας σε
κάθε ομάδα. Στο τέλος, σημειώνω το όνομα της κάθε ομάδας.

τώρα	μέσα	έτσι	πολύ
χτες	έξω	αλλιώς	λίγο
ποτέ	εδώ	μαζί	αρκετά
αύριο	αλλού	βιαστικά	περίπου

Η Αλίκη στη χώρα των θαυμάτων

Συμπληρώνω στον πίνακα τον Ενεστώτα, τον Παρατατικό και τον Αόριστο. Προσέχω το πρόσωπο και το σημειώνω στην πρώτη στήλη για να μην μπερδευτώ!

1

	ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ
αυτός	βλέπει		
		έλεγχες	
			φάγαμε
		έντυναν	
	βρίσκω		
		στέλνατε	
			έμεινα

2

Συμπληρώνω τα κενά στις προτάσεις βάζοντας τα ρήματα στον Αόριστο.

διαβάζω, λέω, παίρνω, δίνω, πηγαίνω, φεύγω,
πίνω, βλέπω, νιώθω, βρίσκω, παίζω

Τα παιδιά στη μαμά τους ότι δεν θα αργήσουν.

Ο Πέτρος ένα ποτήρι γάλα και γρήγορα για το σχολείο.

Εγώ ένα βιβλίο από τη βιβλιοθήκη και το μέχρι το βράδυ.

Ο Γιάννης στο πάρκο και μπάσκει με τους φίλους του.

Η Ελένη νωρίς από τη δουλειά, γιατί άρρωστη.

Εγώ και ο Δημήτρης ένα κλειδί στο πάτωμα της τάξης και το στη δασκάλα μας.

Η Σοφία ένα όμορφο ηλιοβασίλεμα από το μπαλκόνι της και το ζωγράφισε.

3

Σημειώνω δίπλα σε κάθε πρόταση, αν η υπογραμμισμένη λέξη είναι **Υποκείμενο** ή **Ρήμα** ή **Αντικείμενο**.

- Ο πατέρας και η μητέρα μαγειρεύουν το βραδινό φαγητό.
 Η μητέρα διαβάζει ένα παραμύθι στα παιδιά.
 Ο αδελφός μου παίζει κιθάρα στο δωμάτιό του.
 Η καθηγήτρια διδάσκει γλώσσα και μαθηματικά στην τάξη.
 Οι φίλοι μαζεύουν τα πράγματά τους για την εκδρομή.
 Η γάτα κοιμάται ήρεμα στο καναπέ.
 Ο αθλητής προπονείται δύο ώρες κάθε μέρα.
 Η φίλη μου προετοιμάζει ένα δώρο για τα γενέθλιά μου.
 Ο σκύλος φυλάει την αυλή από τους εισβολείς.
 Η κοπέλα αγοράζει ένα λογοτεχνικό βιβλίο.

4

Γράφω τέσσερις προτάσεις που να ακολουθούν τη συντακτική δομή που περιγράφεται.

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΡΗΜΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

.....

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΡΗΜΑ

.....

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΡΗΜΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

.....

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΡΗΜΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

.....

Βάζω τις λέξεις στη σωστή σειρά
και σχηματίζω προτάσεις με νόημα.

Η έκλεισε την Αλίκη πόρτα γυάλινο ξαναγύρισε και το τραπέζι. προς

μικρό υπέροχο Ένα σε πέρασμα κήπο. οδηγούσε έναν

χρυσό Είχε μικρό το ξεχάσει κλειδί πάνω τραπέζι. στο

Αλίκη Η το ήπιε υγρό μέχρι την απολαυστικό σταγόνα. τελευταία

χαμηλοτάβανη Μία φώτιζαν μακρόστενη λάμπες τη αίθουσα. σειρά

Βρίσκω αν οι υπογραμμισμένες λέξεις είναι
άρθρα, **προσωπικές** ή **κτητικές αντωνυμίες**.

Η φίλη μου επισκέφτηκε το νέο σπίτι της.

Ο γιος μου έχασε το παιχνίδι του.

Ο αδελφός του κάνει μαθήματα κιθάρας.

Η γάτα μας αγαπά να κοιμάται στην πολυθρόνα του παππού.

Ο σκύλος τους τρέχει γρήγορα για να πιάσει την μπάλα.

Η μαμά μου μαγειρεύει το αγαπημένο της φαγητό σήμερα.

Ο φίλος του του έδωσε ένα πολύτιμο δώρο.

Η καθηγήτριά τους εξήγησε τα λάθη τους.

Η γιαγιά μου απάντησε στο τηλέφωνο και μίλησε με την αδελφή της.

Ο γιατρός τούς πρότεινε ένα νέο φάρμακο.

1. Άρθρο + ουσιαστικό
2. Προσωπική αντ. + ρήμα
3. Ρήμα + προσωπική αντ.
4. Ουσιαστικό + κτητική αντ.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΠΙΟΥ

Ο Χρυσός Εχθρός

Το 1935 η Βαγιά είχε έξι σπίτια όλα κι όλα. Ήτανε το πιο μικρό χωριό της Αίγινας, ίσως και του κόσμου. Στον βοριά, η θάλασσα ίσαμε το λιμάνι του Πειραιά, δυο ώρες με τη βενζίνη, με καλό καιρό φυσικά. Στον νοτιά στέκανε τα βουνά μας, ασάλευτοι φρουροί, ο γελαστός Προφήτης Ηλίας κοντά στο φαλακρό αδελφί του το βουνό του Ραπανά. Στο βάθος, φόντο, ο Κοταρίνος, καταπράσινος χειμώνα καλοκαίρι, και στην κορυφή του άσπρος ο ναός της Αφαίας. [...]

Τ' άσπρα σπιτάκια ήτανε σκορπισμένα εδώ κι εκεί, όπου διάλεξε ο κάθε νοικοκύρης να χτίσει το δικό του. [...] Στην καρδιά του χωριού ήταν το σπίτι μας, κοντά στη μεγάλη μουριά που 'σκιαζε το πηγάδι με τον ζεμένο γαίδαρο.

Οι κέδροι, οι ελιές, οι συκιές κατέβαιναν συντροφιά ίσαμε τον γιαλό, σκαρφάλωναν τις πλαγιές. Είχαμε πολλά κλήματα, μια πράσινη θάλασσα αμπελώνες. [...]

Στα βουνά μας φύτρωναν άγρια κι ήμερα ραδίκια, βρούβες, θυμάρι και ρίγανη, φασκόμηλο και χαμομήλι. Με τα πρωτοβρόχια ξεμύτιζαν τα κυκλάμινα μέσα από τα χαμόκλαδα, ανάμεσα στα λιθάρια, κι ο αγέρας με την ανάσα του κουβαλούσε όλες αυτές τις μυρουδιές και τις σκορπούσε πάνω από τη Βαγιά. Μοσκοβολούσε ο τόπος. [...]

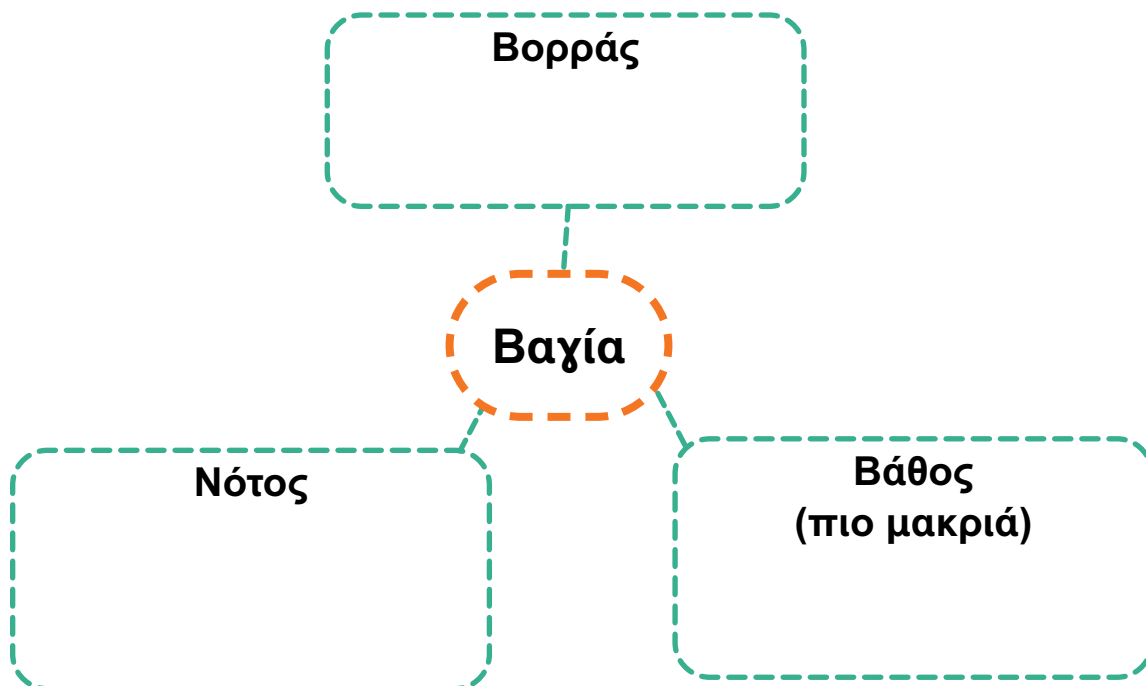
Τόσα χρόνια πέρασαν από τότε κι όλα τα θυμάμαι, σαν να 'ναι χθες.. Όσο μεγαλώνεις, τόσο θυμάσαι τα πιο παλιά και ξεχνάς τα κοντινά. Οι αναμνήσεις είναι καταχωνιασμένες μέσα σου, κι όταν κάθεσαι να ξαποστάσεις, ανεβαίνουν στην επιφάνεια ολοζώντανες και σε πλημμυρίζουν, και τότε ξαναζείς την παλιά σου ζωή. Λες κι είναι ένας φωτεινός κύκλος. Δίνεις ένα σάλτο και πηδάς μέσα. Ξαναγίνεσαι παιδί, το χθες γίνεται τώρα.

Τα στενά παπούτσια, Ζωρζ Σαρή

1

Σύμφωνα με την περιγραφή στην πρώτη παράγραφο σημειώνω τι βρίσκεται γύρω από τη Βαχία.

Στο κείμενο «Ο Χρυσός Εχθρός» η κουκουβάγια συμβουλεύει τον Τουρτούρι να μη φορέσει κίτρινο καπέλο στη Χώρα των Ανθρώπων με τα Κίτρινα Καπέλα. Με οδηγό τη φαντασία μου και το σχεδιάγραμμα περιγράφω αυτή τη φανταστική χώρα.

2

πρόλογος	Ποιο είναι το όνομα της χώρας; Πού μπορεί να βρίσκεται; Γιατί όλοι φορούν κίτρινα καπέλα;
κυρίως θέμα	Ποια είναι η πρώτη εντύπωση; Δίνω λεπτομέρειες (σπίτια, πλατεία, σιντριβάνι, μαγαζιά, ...) Αξιοθέατα
επίλογος	Τι θα αρέσει ή δεν θα αρέσει στον Τουρτούρι σε αυτή την πόλη; Γιατί να μη βάλει κίτρινο καπέλο ο Τουρτούρι; Τι μπορεί να του συμβεί;

Η Χώρα των Ανθρώπων με τα Κίτρινα Καπέλα

πρόλογος

κυρίως
θέμα

επίλογος

Βάσει του ν. 3966/2011, τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου, του Λυκείου, των ΕΠΑ.Λ. και των ΕΠΑ.Σ. τυπώνονται από το ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία. Τα βιβλία μπορεί να διατίθενται προς πώληση όταν φέρουν στη δεξιά κάτω γωνία του εμπροσθόφυλλου ένδειξη «ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΜΕ ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ». Κάθε αντίτυπο που διατίθεται προς πώληση και δεν φέρει την παραπάνω ένδειξη θεωρείται κλεψίτυπο και ο παραβάτης διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του νόμου 1129 της 15/21 Μαρτίου 1946 (ΦΕΚ 1946,108, Α').

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού/ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ.

